EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 20.6.2023
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG, Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Het langetermijnengagement van de EU voor een groene en digitale transitie en de impact op de industrie in de EU.

De EU is een aantrekkelijke bestemming voor duurzame investeringen. De Europese interne markt heeft de afgelopen 30 jaar zeer aanzienlijke economische voordelen opgeleverd, waardoor het bbp van de EU op lange termijn tot 9 % hoger ligt dan het geval zou zijn geweest zonder de interne markt[1]. Het Europese bedrijfsmodel is gebaseerd op openheid en de EU biedt een bedrijfsvriendelijk klimaat. Het Europees sociaal model biedt onderwijs en opleiding van hoge kwaliteit voor iedereen, goed functionerende stelsels voor sociale bescherming, volksgezondheid en milieubescherming. Samen met billijke mededinging en een ongeëvenaard regelgevingskader dat gericht is op de dubbele digitale en groene transitie en op veerkracht, draagt dit bij tot de nodige voorspelbaarheid voor investeerders.

Het versterken van het concurrentievermogen en de veerkracht in strategische sectoren en het verminderen van de afhankelijkheid van de Europese economie door middel van de groene en digitale transformaties waren de afgelopen jaren het kompas van de EU. Met NextGenerationEU,[2] het paradepaardje van het economisch herstelprogramma van de EU, heeft de EU de kloof met de productieniveaus van vóór de pandemie al in de zomer van 2021 gedicht. Het geld dat naar de dubbele groene en digitale transitie gaat, maakt onze economie concurrerender. De ongekende inspanningen van de lidstaten om cruciale hervormingen door te voeren, vergroten de veerkracht van de EU.

De EU-industrie heeft haar ingebouwde veerkracht bewezen, maar wordt op de proef gesteld. Hoge inflatie, tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden, demografische veranderingen, verstoringen van de toeleveringsketens na COVID-19, stijgende rentevoeten en pieken in energiekosten en inputprijzen drukken op het concurrentievermogen van de EU-industrie. Dit gaat gepaard met hevige, maar niet altijd billijke mededinging op de gefragmenteerde wereldmarkt. De invoering en schaalvergroting van bepaalde kritieke en opkomende technologieën in strategische sectoren binnen de Unie wordt essentieel om de kansen te grijpen en de doelstellingen van de groene en digitale transitie te verwezenlijken, strategische afhankelijkheden te verminderen en grensoverschrijdende investeringen in de hele eengemaakte markt te vergemakkelijken. Daarom is onmiddellijke actie nodig ter ondersteuning van de ontwikkeling of productie in de Unie, of de bescherming en versterking van hun waardeketens, van kritieke technologieën op de volgende gebieden: diepe en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën. De Unie moet ook de tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in deze strategische sectoren aanpakken.

De EU heeft al verschillende initiatieven voorgesteld om haar industrie te ondersteunen. Het industrieel plan voor de Green Deal[3] heeft als doel het concurrentievermogen van Europa's nettonulindustrie te vergroten, de volumes die nodig zijn voor kritieke grondstoffen veilig te stellen en de snelle overgang naar klimaatneutraliteit te ondersteunen. Het biedt een gunstiger klimaat voor de opschaling van de productiecapaciteit van de EU op het gebied van schone technologie. Het plan is gebaseerd op vier pijlers: een voorspelbaar en vereenvoudigd

---

1 Mededeling Interne markt, COM(2023) 162 final.

2 https://next-generation-eu.europa.eu/index_nl

3 Mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk, COM(2023) 62 final.

regelgevingskader, versnelde toegang tot financiering, het verbeteren van vaardigheden, en open handel voor veerkrachtige toeleveringsketens. Met de Europese innovatieagenda[4] streeft de EU ernaar Europa een voortrekkersrol te geven in de nieuwe golf van deeptech-innovatie en start-ups. Een van de belangrijkste doelstellingen is het verbeteren van de toegang tot financiering voor Europese start-ups en scale-ups, bijvoorbeeld door onbenutte bronnen van particulier kapitaal aan te boren en de noteringsregels te vereenvoudigen. Bovendien heeft de Commissie in maart 2023 een nieuw tijdelijk crisis- en transitiekader voor staatssteun goedgekeurd[5]. De lidstaten hebben meer flexibiliteit om steunmaatregelen te ontwerpen en uit te voeren in sectoren die cruciaal zijn voor de overgang naar klimaatneutraliteit. De lidstaten zijn momenteel ook bezig hun nationale herstel- en veerkrachtplannen aan te passen om er REPowerEU-hoofdstukken in op te nemen[6]. Dit is een cruciale kans om onmiddellijke steun te verlenen aan bedrijven en hun concurrentievermogen te stimuleren, zonder onnodige strategische afhankelijkheden te creëren.

Hoewel deze oplossingen snelle en gerichte steun bieden, heeft de EU een structureler antwoord nodig op de investeringsbehoeften van haar industrieën. Zoals voorzitter Von der Leyen in de toespraak over de Staat van de Unie van 14 september 2022[7] heeft aangegeven, moet ervoor worden gezorgd dat de toekomst van de industrie in Europa tot stand komt. Bovendien vereist een gemeenschappelijk Europees industriebeleid gemeenschappelijke Europese financiering[8]. **Vandaar de noodzaak om een platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") op te zetten.**

Het platform is gericht op het behoud van een Europese voorsprong op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en digitale transitie, en van computertechnologieën, waaronder micro-elektronica, kwantumcomputing en kunstmatige intelligentie; biotechnologie en biofabricage, en nettonultechnologieën. De Europese Raad erkende dat dit probleem moet worden aangepakt en beval aan te “zorgen voor een volledige mobilisering van de beschikbare financiering en de bestaande financiële instrumenten, en deze flexibeler in te zetten, zodat in strategische sectoren tijdig gerichte steun kan worden verleend en de doelstellingen van het cohesiebeleid tegelijk gewaarborgd blijven”[9]. Op die manier moet het STEP ook particulier kapitaal helpen mobiliseren om het concurrentievermogen van Europese bedrijven op het gebied van deze technologieën in de mondiale arena te ondersteunen, wat op zijn beurt zal leiden tot binnenlandse capaciteitsopbouw.

Het centraal stellen van het STEP in de EU-begroting is de meest doeltreffende oplossing. De overgang naar klimaatneutraliteit, veerkracht en digitale technologieën zijn al leidende beginselen van het meerjarig financieel kader: 30 % van het MFK van 2 biljoen EUR voor 2021-2027, dat de herstelprogramma's van NextGenerationEU omvat, wordt besteed aan klimaatmaatregelen en meer dan 20 % van de herstel- en veerkrachtfaciliteit is bestemd voor digitaal beleid. Daarnaast ondersteunt het programma Digitaal Europa het aanbieden van digitale technologie aan bedrijven, burgers en overheden. De EU-begroting is ook het ultieme EU-instrument om de interne markt en gemeenschappelijke acties te ondersteunen met toegevoegde waarde op EU-niveau, waarbij schaalvoordelen, doeltreffendheid en solidariteit

---

4 Mededeling: een nieuwe Europese innovatieagenda, COM(2022) 332 final.

5 Mededeling betreffende een tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteunmaatregelen (PB C 101 van 17.3.2023, blz. 3).

6 Verordening (EU) 2023/435 wat betreft REPowerEU (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

7 https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_nl

8 Toespraak van 4 december 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/speech_22_7487

9 Conclusies van de Europese Raad van 23 maart 2023, EUCO 4/23.

worden gewaarborgd en een duidelijke politieke boodschap wordt afgegeven dat de EU gezamenlijk de uitdagingen aangaat.

De oprichting van STEP is volledig in overeenstemming met de ambities van de Europese partners. De Inflation Reduction Act van de Verenigde Staten zal tegen 2032 meer dan 360 miljard USD (ongeveer 330 miljard EUR) activeren. De groene transformatieplannen van Japan zijn erop gericht om tot 20 biljoen JPY (ongeveer 140 miljard EUR) op te halen[10]. India heeft het Production Linked Incentive Scheme voorgesteld om het concurrentievermogen in sectoren als fotovoltaïsche zonne-energie en accu's te vergroten. Het Verenigd Koninkrijk, Canada en vele andere hebben ook hun investeringsplannen voor schone technologieën gepresenteerd. Het is belangrijk dat alle partijen ervoor zorgen dat de financiering zo min mogelijk verstorend werkt. Versterking van de transparantie en het overleg over industriële subsidies op internationaal niveau is net zo belangrijk voor het behoud en de verbetering van het bestaande - zij het onvolledige - gelijke speelveld waarop de welvaart van de EU en de wereld is gebouwd.

Overzicht van de EU-begroting voor de groene en digitale transitie

De EU heeft verschillende fondsen en programma's binnen en buiten de begroting om steun te bieden aan diepe en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën. Deze instrumenten omvatten met name de fondsen in het kader van het cohesiebeleid, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het innovatiefonds, InvestEU, het Europees Defensiefonds en Horizon Europe.

- Het cohesiebeleid ondersteunt de groene (110 miljard EUR) en digitale (36,6 miljard EUR) transitie in de lidstaten en regio's, waaronder in totaal 85 miljard EUR uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het cohesiefonds (CF) en het Fonds voor rechtvaardige transitie (JTF) - de belangrijkste fondsen van de EU in het kader van het regionale ontwikkelingsbeleid - om de energietransitie in de EU te ondersteunen.
- De herstel- en veerkrachtfaciliteit en REPowerEU, het plan van de EU om Europa onafhankelijk te maken van Russische fossiele brandstoffen, bieden lidstaten ongekende mogelijkheden om groene en digitale investeringen en hervormingen te financieren.
- Gebruikmaken van de inkomsten uit het EU-emissiehandelssysteem (ETS)[11]
  - Het moderniseringsfonds (60 miljard EUR) biedt 13 begunstigde lidstaten aanzienlijke steun om hun energietransitie te versnellen.
  - Het sociaal klimaatfonds (86 miljard EUR) zal de lidstaten aanzienlijke steun bieden om kwetsbare groepen te helpen de gevolgen van de groene transitie op te vangen.
  - Het innovatiefonds (43 miljard EUR) zal tot 2030 financiering verstrekken voor innovatieve koolstofarme technologieën, ook voor de fabricage van deze technologieën, bijvoorbeeld om energie-intensieve industrieën te helpen, of koolstofafvang en -opslag, innovatieve hernieuwbare energieopwekking of energieopslag te ontwikkelen.
- InvestEU draagt zowel bij aan de groene transitie als aan digitalisering. In totaal draagt 30 % van de InvestEU-garantie (d.w.z. 7,8 miljard EUR) en 60 % van het

[10] COM(2023) 62 final.

[11] Gebaseerd op een koolstofprijs van EUR 80 / ton CO2eq

onderdeel duurzame infrastructuur (5,9 miljard EUR) bij aan klimaatdoelstellingen. Verder wordt verwacht dat meer dan 2 miljard EUR kan bijdragen aan digitale doelstellingen en meer dan 1 miljard EUR aan investeringen in biotechnologie en geneesmiddelen.

– Horizon Europe, het belangrijkste onderzoeks- en innovatieprogramma van de EU, zal 20,2 miljard EUR uittrekken voor onderzoek en ontwikkeling op het gebied van schone technologie; 11,5 miljard EUR voor biotechnologie en medicijnen en 19,3 miljard EUR voor digitale technologieën.

– Het programma Digitaal Europa, met een totale begroting van 7,6 miljard EUR, ondersteunt digitale technologieën.

– Het Europees Defensiefonds, met een begroting van 8 miljard EUR, ondersteunt onderzoek en ontwikkeling van ultramoderne en interoperabele defensietechnologie en -uitrusting.

Hoewel de EU gestaag financiering heeft verstrekt voor zowel de groene als de digitale transitie, zijn de fondsen over het algemeen verspreid over verschillende uitgavenprogramma's en volgen ze verschillende regels. Door gebruik te maken van bestaande instrumenten en bestuurskaders kan de uitvoering worden versneld en kunnen grotere bedragen aan financiële steun worden gemobiliseerd. Dit is het doel van het STEP.

Platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP)

Het STEP zal de nodige voorwaarden creëren voor een effectiever, efficiënter en gerichter gebruik van de bestaande EU-middelen en tegelijkertijd bijdragen tot gelijke voorwaarden op de eengemaakte markt om de cohesie bewaren. Het zal ook helpen om bestaande financiering naar de relevante projecten te leiden en de uitvoering te versnellen op een aantal subgebieden die als cruciaal voor het leiderschap van Europa worden aangemerkt. De keuze voor stroomlijning en een beter gebruik van bestaande instrumenten in plaats van het creëren van een geheel nieuw instrument beantwoordt aan de oproep van de Europese Raad en heeft drie belangrijke voordelen. Ten eerste, timing. De invoering van een nieuw instrument neemt ten minste 12 tot 18 maanden in beslag terwijl het samenbrengen van bestaande instrumenten veel sneller kan gaan. Dit vormt een onbetwistbaar voordeel voor de begunstigden van EU-financiering, aangezien zij sneller de vruchten van EU-financiering kunnen plukken. Ten tweede zou het aanpassen van de bestaande instrumenten de mogelijkheden vergroten om verschillende financieringsbronnen te combineren - zowel onder direct als onder gedeeld beheer - wat zou leiden tot een efficiënter gebruik van middelen. Ten slotte zal het ook voor projectontwikkelaars en programmabeheerders eenvoudiger zijn om op deze bestaande instrumenten voort te bouwen. Met behulp van het soevereiniteitsportaal zal alle informatie over financieringsmogelijkheden worden gecentraliseerd. Bovendien zal het de administratieve last voor projectontwikkelaars en programmabeheerders beperken en het risico op overlappingen tussen instrumenten minimaliseren.

Het STEP beoogt de Unie in staat te stellen om snel te reageren op risico's voor bedrijven die van cruciaal belang zijn voor de waardeketens van de Unie en een aanvulling te ontwikkelen voor meerlandenprojecten, zoals belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's), om de toegang van alle lidstaten tot dergelijke projecten te verbeteren en zo de cohesie te waarborgen, de interne markt te versterken en de ongelijke beschikbaarheid van staatssteun tegen te gaan.

Op die basis is de doelstelling van het STEP drieledig.

1. Flexibiliteit bieden in bestaande instrumenten

2. De slagkracht van bestaande instrumenten versterken

3. Synergie tussen bestaande instrumenten creëren

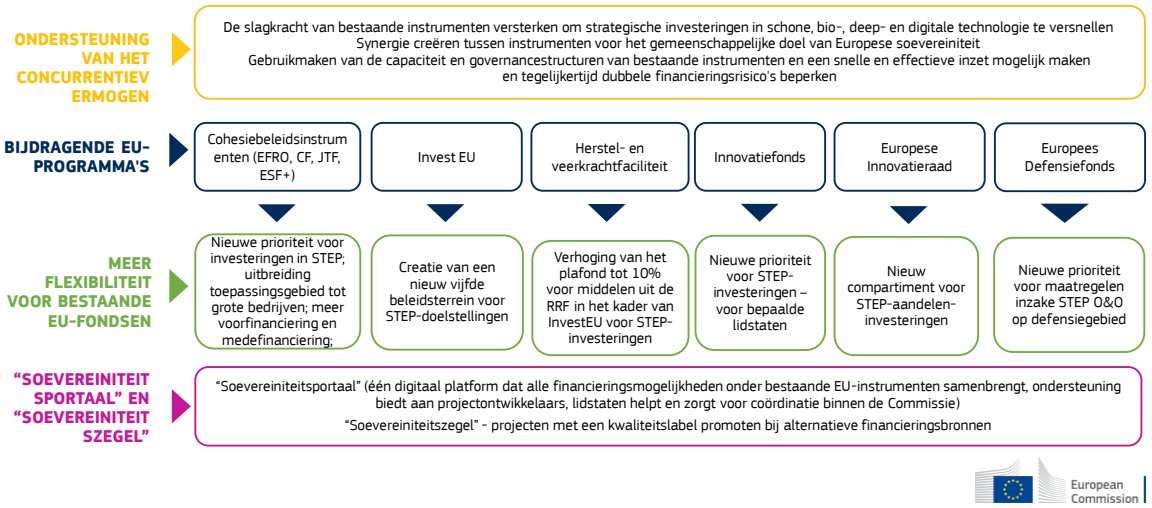

Flexibiliteit bieden in bestaande instrumenten om relevante investeringen beter te ondersteunen

Cohesiefondsen vormen het grootste afzonderlijke EU-beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. Als stimulans voor de lidstaten stelt de Commissie een nieuwe prioriteit voor in alle belangrijke fondsen - het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het cohesiefonds (CF) en het Fonds voor rechtvaardige transitie (JTF). De Commissie stelt ook voor om deze fondsen open te stellen voor grote bedrijven in minder ontwikkelde en overgangsregio's, en in meer ontwikkelde regio's van lidstaten met een bbp per hoofd van de bevolking onder het EU-gemiddelde, om meer investeringen in de doelgebieden van het STEP mogelijk te maken. Door financiële prikkels te geven in de vorm van hogere voorfinanciering en EU-financiering worden de lidstaten aangemoedigd om hun programma's opnieuw te prioriteren. In het kader van deze fondsen stelt de Commissie ook een voorfinanciering van 30 % in 2024 voor om de invoering te stimuleren en een verhoging van de EU-financiering tot 100 % voor STEP-projecten.

Bovendien wordt voorgesteld de lidstaten extra flexibiliteit te bieden om de cohesiebeleidsprogramma's 2014-2020 te kunnen uitvoeren. Het regelgevingskader voor de uitvoering van de programma's 2014-2020 voor het cohesiebeleid en het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) is al aangepast om de lidstaten en de regio's extra flexibiliteit te bieden wat betreft de uitvoeringsvoorschriften van het cohesiebeleid, en meer liquiditeit om de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de agressieoorlog tegen Oekraïne aan te pakken[12]. Deze maatregelen, die aan het einde van de programmeringsperiode zijn

[12] De extra REACT-EU-middelen die voortvloeien uit de NextGenerationEU hebben de in 2021 en 2022 beschikbare financiering verhoogd (zonder dat nationale medefinanciering vereist is) om de lidstaten snelle bijstand te verlenen voor het bevorderen van crisisherstel en veerkrachtig herstel. Andere maatregelen zijn onder andere het Cohesion's Action for Refugees in Europe (CARE, cohesiebeleid ten behoeve van vluchtelingen in Europa)-pakket en het Supporting Affordable Energy-initiatief (SAFE, ondersteuning van betaalbare energie). Zie Verordening (EU) 2022/562 wat betreft het cohesiebeleid

ingevoerd, vereisen voldoende tijd en administratieve middelen om volledig te kunnen worden benut en uitgevoerd. Daarom wordt voorgesteld de termijnen voor de indiening van de afsluitingsdocumenten voor de periode 2014-2020 met 12 maanden te verlengen. Dit moet de lidstaten helpen die te maken zullen krijgen met extra werklast in verband met de herziening van de operationele programma's in het kader van het STEP.

Om de lidstaten aan te moedigen om middelen te verstrekken aan InvestEU, het vlaggenschipprogramma van de EU om investeringen in kritieke industrieën te stimuleren, stelt de Commissie voor om de overdrachten naar InvestEU uit de herstel- en veerkrachtplannen van 4 % naar 10 % te verhogen. Dankzij deze extra flexibiliteit om de middelen van de lidstaten in het kader van InvestEU te gebruiken, kunnen de lidstaten profiteren van de gevestigde structuren en de marktexpertise van de uitvoeringspartners van InvestEU en de meestbelovende ondernemingen selecteren en financieren.Wanneer een lidstaat besluit om middelen aan de nationale compartimenten van InvestEU over te dragen voor de uitvoering van een bestaand financieel product van InvestEU dat door de Commissie voor het EU-compartiment is ontwikkeld met uitvoeringspartners van de Unie en internationale uitvoeringspartners, zoals de Europese Investeringsbankgroep en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, zodat de lidstaat geen discretionaire inbreng heeft in het ontwerp van het financieel product, dan is de staat door een dergelijk besluit niet verantwoordelijk voor het ontwerp van het financieel product en vormt dat besluit derhalve op zichzelf geen staatssteun. Dit doet geen afbreuk aan de verplichting dat financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties van de Unie in overeenstemming moeten zijn met de staatssteunregels overeenkomstig artikel 209, lid 2, punt c), van het Financieel Reglement.

Bovendien zal de Commissie, om de bijdragen van het SRF aan het compartiment van InvestEU in de lidstaten en de opname ervan te vergemakkelijken, de technische richtsnoeren voor de toepassing van het "verslechteringsverbod" krachtens Verordening (EU) 2021/241 aanpassen zodat financiële producten die in het kader van het InvestEU-fonds worden uitgevoerd, in voorkomend geval kunnen aangeven dat de zes milieudoelstellingen van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 geen ernstige schade wordt toegebracht door de toepassing van de InvestEU-regels in combinatie met het beleid van de betrokken uitvoeringspartner.

Daarnaast zullen nieuwe STEP-prioriteiten worden opgenomen in het Innovatiefonds, een financieringsprogramma voor de toepassing van nettonul- en innovatieve technologieën; het Europees Defensiefonds, een financieringsprogramma voor onderzoek en ontwikkeling van defensietechnologie, en de Europese Innovatieraad (EIC) in het kader van Horizon Europe, het innovatieprogramma van Europa om baanbrekende technologieën in kaart te brengen, te ontwikkelen en op grotere schaal toe te passen. Bovendien wordt het voor de EIC mogelijk om uitsluitend op kapitaal gebaseerde steun te verlenen aan niet-bancaire kleine midcapondernemingen.

Kapitaalsteun voor STEP-sectoren

Bedrijven die op zoek zijn naar investeringen om op te starten of op te schalen, moeten onderling samenhangende problemen overwinnen, van het verkrijgen van geduldkapitaal tot toegang tot kritieke netwerken en capaciteiten, als ze in Europa willen blijven en effectief willen concurreren in de huidige innovatiegolf.

---

ten behoeve van vluchtelingen in Europa (CARE) (PB L 109 van 8.4.2022, blz. 1); Verordening (EU) 2022/2039 met het oog op extra flexibiliteit voor gebieden (FAST-CARE) (PB L 275 van 25.10.2022, blz. 23); en Verordening (EU) 2023/435 wat betreft REPowerEU (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

Figuur: Durfkapitaal per bestemming en per fase (2020-Q1 2023).

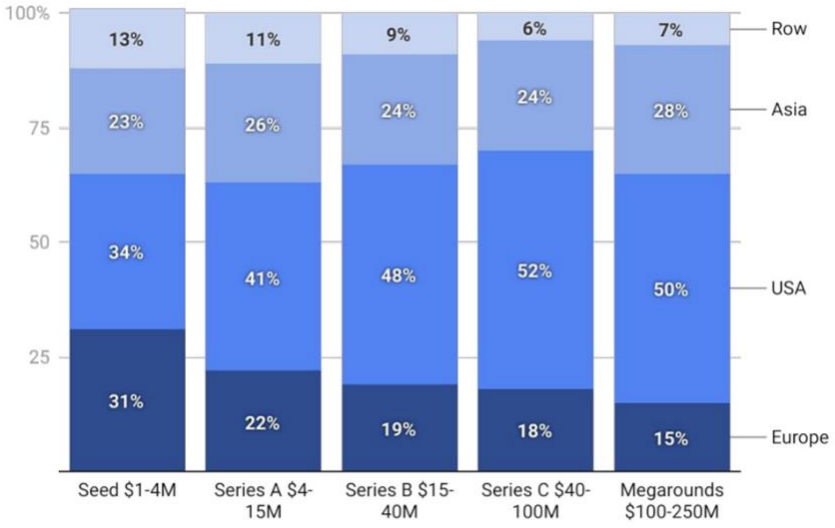

Bron: Durfkapitaal wereldwijd - update Dealroom Q1 2023.

De EU heeft twee belangrijke instrumenten voor geldelijke ondersteuning van Europese bedrijven, namelijk het InvestEU-programma en de Europese Innovatieraad. InvestEU is het vlaggenschipprogramma van de EU om particuliere investeringen in de economie van de EU te stimuleren. Het InvestEU-fonds wordt verstrekt via uitvoerende partners, waaronder de Europese Investeringsbank (EIB) en het Europees Investeringsfonds (EIF), die financiële producten inzetten waarmee schuld (inclusief garantie), kapitaal en quasi-kapitaal wordt verstrekt aan ondernemingen en projecten die actief zijn in sectoren die relevant zijn voor de Europese soevereiniteit.

Het EIF maakt met name gebruik van twee aandelenproducten met een totale EU-garantietoewijzing van 5,2 miljard EUR en een indicatieve portefeuille van 8,7 miljard EUR, die gericht zijn op onderzoek, ontwikkeling, commercialisering en schaalvergroting van schone technologieën of duurzame milieuoplossingen en digitale en duurzame infrastructuurprojecten. Medio 2023 heeft het EIF meer dan 100 investeringen goedgekeurd in fondsen die naar verwachting bijna 30 miljard EUR aan investeringen zullen activeren. De EIB biedt uit het eigen vermogen gefinancierde steun in het kader van thematische en risicodragende schuldproducten met een hoog risico, onder andere gericht op de groene transitie, strategische digitale technologieën en sleuteltechnologieën.

De soorten steun die via het EIC kunnen worden verleend, omvatten gemengde financiering, zuivere subsidies en uitsluitend kapitaal onder bepaalde voorwaarden. Overeenkomstig bestaande wetgeving kan uitsluitend op kapitaal gebaseerde steun worden verleend aan niet-bancaire kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, die reeds steun uitsluitend in de vorm van subsidies hebben ontvangen. Dit initiatief breidt die definitie uit door toe te staan dat uitsluitend op kapitaal gebaseerde steun wordt verstrekt aan niet-bancaire kleine en middelgrote ondernemingen en kleine midcapondernemingen die zich bezighouden met baanbrekende en disruptieve innovatie op het gebied van kritieke technologieën, ongeacht of zij eerder andere soorten steun van de EIC-Accelerator ontvingen. De voorgestelde uitbreiding biedt uitsluitend vermogenssteun aan risicovolle bedrijven met een hoog potentieel die gericht zijn op investeringen tussen de 15 en 50 miljoen EUR en als katalysator fungeren voor financieringsrondes met mede-investeerders tussen de 50 en 250 miljoen EUR.

Het EIC is opgericht in het kader van Horizon Europe om baanbrekende technologieën en innovaties in kaart te brengen en op grotere schaal te ondersteunen, met de nadruk op

bedrijven met een hoger risico in een eerdere fase. Een belangrijk onderdeel van de EIC is het EIC-fonds, dat is bedoeld om risico's te nemen die de markt niet alleen zal nemen en om een kritiek financieringstekort voor deep techbedrijven te dichten. Het EIC-fonds is sinds het najaar van 2022 volledig operationeel en heeft al meer dan 130 investeringsbeslissingen genomen. Het EIC-fonds kan echter niet tegemoetkomen aan de behoeften van een toenemend aantal bedrijven die vervolgfinancieringsrondes of grotere investeringsbedragen nodig hebben. Dit is met name het geval voor kritieke en opkomende technologieën die een hoog risico blijven vormen, maar ook grote hoeveelheden kapitaal nodig hebben om de markt te bereiken. Het nieuwe EIC-fondscompartiment moet voorzien in de behoefte aan grotere investeringsbedragen (meer dan 15 miljoen EUR) en een aanvulling vormen op andere financiële instrumenten en producten van de EU, onder meer in het kader van Invest EU.

De vraag naar investeringen in diepgaande technologie in Europa blijft hoog: in de eerste twee jaar dat de EIC actief was, zijn meer dan 5000 aanvragen ontvangen, wat resulteerde in steun voor meer dan 400 bedrijven. Hiervan zijn 245 bedrijven aanbevolen voor de unieke combinatie van subsidies zonder verwaterende gevolgen naast investeringen via de EIC en 131 van deze bedrijven hebben een investeringsaanbeveling van 5 miljoen EUR of meer ontvangen. Naar schatting zal ongeveer 25 % van de bedrijven die een investering van meer dan 5 miljoen EUR van het EIC hebben gekregen, vervolgfinanciering nodig hebben van gemiddeld 25-35 miljoen EUR: dit komt neer op een pijplijn van 20-30 bedrijven per jaar[13] die 0,5 tot 1 miljard EUR per jaar nodig hebben.

Op basis van de huidige ervaring van de EIC zou deze door de EU gesteunde investering een hefboomwerking hebben die tot vijf keer zo groot is als de particuliere investeringen, waardoor onvolkomenheden in de marktwerking in grote mate zouden worden opgelost. Zonder extra steun zouden veel van deze bedrijven zich buiten Europa kunnen vestigen om toegang te krijgen tot grotere financieringsronden of zouden ze ingehaald kunnen worden door concurrenten uit derde landen die beter gefinancierd zijn.

De slagkracht van bestaande instrumenten versterken om relevante investeringen te versnellen

Ten aanzien van de middelen wordt voorgesteld een aanvullend totaalbedrag van 10 miljard EUR toe te wijzen ter ondersteuning van bestaande en beproefde EU-investeringsregelingen die gericht zijn op de versterking van de STEP-investeringen, waarbij de cohesiedoelstellingen behouden blijven en wordt bijgedragen aan gelijke voorwaarden op de eengemaakte markt door te zorgen voor een geografisch evenwichtige spreiding van de in het kader van STEP gefinancierde projecten via de respectieve doelstellingen van de deelnemende programma's, rekening houdend met het vraaggestuurde karakter van bepaalde uitvoeringsprogramma's.

<u>InvestEU</u>

De uitrol ligt goed op schema: 85 % van de initiële garantie is al contractueel vastgelegd met uitvoerende partners, wat neerkomt op 22,3 miljard EUR. Uit de snelle absorptie van de EU-garantie blijkt de grote belangstelling van de markt voor de financieringsmogelijkheden die InvestEU biedt. Dit vraagt om een versterking van de EU-garantie met nog eens 7,5 miljard EUR; daarvoor is een financiële aanvulling van 3 miljard EUR nodig met een voorzieningspercentage van 40 %. Deze extra garantie moet uitsluitend worden gebruikt voor projecten die bijdragen aan de STEP-prioriteiten en kan tot 75 miljard EUR aan investeringen genereren met een gemiddelde multiplicator van 10.

[13] Het cijfer is gebaseerd op de EIC-Accelerator-financieringstoekenningen in 2021-22.

In het kader van InvestEU zal een nieuw STEP-beleidsonderdeel worden opgezet om een extra volume aan begrotingsgaranties te verstrekken aan de uitvoerende partners, die schuld- (inclusief garanties) en vermogensfinancieringsproducten zullen inzetten voor ondernemingen, inclusief kleine en middelgrote ondernemingen, en projecten in de door het STEP ondersteunde sectoren, inclusief investeringen in productie- en toeleveringsketens. InvestEU zal extra investeringen aantrekken, met name van de particuliere sector, door marktfalen en suboptimale investeringssituaties aan te pakken in de sectoren waarop het STEP is gericht. InvestEU kan reeds steun verlenen aan projecten die vallen onder belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) in de zin van artikel 107, lid 3, punt b), VWEU en de versterking ervan via het vijfde venster zal aldus de mogelijkheid vergroten om dit te doen voor kritieke projecten binnen het toepassingsgebied van STEP .

De Europese Innovatieraad

De EIC is het toonaangevende instrument voor het verstrekken van startkapitaal aan snelgroeiende start-ups. Gezien zijn expertise is de EIC zeer geschikt om de financiering te versterken bij bedrijven die op zoek zijn naar kapitaal voor schaalvergroting na de eerste innovatiefase. Een budgetverhoging van 0,5 miljard EUR in combinatie met 2,13 miljard EUR uit herschikkingen en vrijmakingen zal de EIC in staat stellen ongekende kapitaalinvesteringen te doen van 15 miljoen tot 50 miljoen EUR per onderneming. Met een gemiddelde multiplicator van 5 kan dit leiden tot 13 miljard EUR aan nieuwe kapitaalsteun voor niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen en kleine mid-caps.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds, dat gefinancierd wordt uit de veiling van emissierechten in het kader van het emissiehandelssysteem van de EU, is een van de grootste financieringsprogramma's ter wereld voor de inzet van nettonul- en innovatieve technologieën. Het is gericht op het op de markt brengen van industriële oplossingen om Europa koolstofvrij te maken en richt zich op zeer innovatieve technologieën en processen. Het doel om de juiste financiële prikkels te creëren voor bedrijven om te investeren in schone technologie en hen in staat te stellen om wereldwijde leiders op het gebied van schone technologie te worden, is volledig in lijn met de STEP-doelstellingen. Om tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan innovatie om het concurrentievermogen van de EU op de wereldmarkten in stand te houden, moet de omvang van het Innovatiefonds met 5 miljard EUR worden verhoogd. Conform de doelstellingen om de cohesie te waarborgen en de interne markt te bevorderen, en om de groene transitie en de ontwikkeling van schone technologieën in de hele Unie te ondersteunen, worden de aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld door middel van oproepen tot het indienen van voorstellen die openstaan voor entiteiten uit lidstaten met een gemiddeld bbp per hoofd van de bevolking dat lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017. Rekening houdend met de ervaringen tot nu toe, zou dit moeten resulteren in totale investeringen van ongeveer 20 miljard EUR.

Europees Defensiefonds

Het Europees Defensiefonds is van cruciaal belang voor het vergroten van het concurrentievermogen, de innovatie, de efficiëntie en de technologische autonomie van de defensie-industrie van de Unie en het draagt daarmee bij aan de open strategische autonomie van de Unie. Het ondersteunt ook de grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten en de samenwerking tussen ondernemingen, onderzoekscentra, nationale overheden, internationale organisaties en universiteiten in de hele Unie, in de onderzoeks- en in de ontwikkelingsfase van defensieproducten en -technologieën. Om aan de groeiende behoeften te voldoen, moet het Europees Defensiefonds met 1,5 miljard EUR worden verhoogd.

Rekening houdend met de beperkte ervaring tot nu toe, zou dit kunnen leiden tot totale investeringen van ongeveer 2 miljard EUR.

Samen kunnen de versterkingen van de vier bovengenoemde programma's en instrumenten (InvestEU, Europese Innovatieraad, Innovatiefonds, Europees Defensiefonds) naar verwachting leiden tot ongeveer 110 miljard EUR aan extra investeringen in de kritieke technologieën die onder het STEP vallen.

Door in de cohesiebeleidsfondsen financiële prikkels te geven in de vorm van hogere voorfinanciering en medefinanciering, worden de lidstaten aangemoedigd om hun programma's opnieuw te prioriteren. Elke 5 % herprogrammering voor STEP-prioriteiten leidt tot 18,9 miljard EUR aan beschikbaar gestelde middelen, bovenop de 6 miljard EUR die uit het Fonds voor een rechtvaardige transitie wordt betaald. De verhoging van het plafond van de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor het gebruik van middelen voor InvestEU-producten via de nationale compartimenten betekent een extra flexibiliteit voor de lidstaten van 30 miljard EUR die potentieel beschikbaar is voor dergelijke soevereiniteitsinvesteringen.

In totaal kan het geschatte bedrag aan nieuwe investeringen via STEP oplopen tot 160 miljard EUR.

Synergie tussen instrumenten creëren om relevante investeringen beter te ondersteunen

Om toegang te krijgen tot deze fondsen kunnen bedrijven en projectpromotors een nieuwe publiek toegankelijke website raadplegen (het "soevereiniteitsportaal"). Dit portaal zal informatie verschaffen over relevante financieringsmogelijkheden met de lopende en komende oproepen in het kader van de EU-programma's die bijdragen aan de STEP-doelstellingen, alsook begeleiding en contacten met de bestaande adviescentra.

Bovendien zal een "soevereiniteitszegel" worden toegekend aan projecten die bijdragen tot de doelstellingen van STEP, op voorwaarde dat het project is beoordeeld en voldoet aan de minimale kwaliteitseisen, met name subsidiabiliteits-, uitsluitings- en toekenningscriteria, die zijn vastgesteld in een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van Horizon Europe, het programma Digitaal Europa, het programma EU4Health, het Europees Defensiefonds of het Innovatiefonds, en ongeacht of het project middelen heeft ontvangen in het kader van die instrumenten. Deze minimale kwaliteitseisen zullen worden vastgesteld met het oog op het identificeren van projecten van hoge kwaliteit. Dit zegel biedt een unieke kans om voort te bouwen op de toepasselijke hoogwaardige evaluatieprocessen in het kader van die instrumenten. Dit zegel zal worden gebruikt als een kwaliteitslabel en zal projecten helpen publieke en private investeringen aan te trekken door aan te tonen dat ze bijdragen aan de doelstellingen van STEP en zo marktdeelnemers helpen bij hun investeringsbeslissingen. Bovendien zal het zegel een betere toegang tot EU-financiering en -financiering bevorderen, met name door cumulatieve of gecombineerde financiering uit verschillende EU-instrumenten te vergemakkelijken. Hierdoor zouden lidstaten bijvoorbeeld rechtstreeks steun uit het EFRO en ESF+ kunnen verlenen aan projecten waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend, mits de toepasselijke regels voor staatssteun worden nageleefd.

De Commissie werkt ook aan synergie tussen de regels van het Innovatiefonds en de staatssteunregels om het proces beter te stroomlijnen. De Commissie zal de criteria verder op elkaar afstemmen en de processen stroomlijnen om ervoor te zorgen dat het besluit over staatssteun op hetzelfde moment wordt genomen als het financieringsbesluit uit het Innovatiefonds, op voorwaarde dat de lidstaat tijdig een volledige kennisgeving doet. Een dergelijke synergie wordt ook beoordeeld voor andere geselecteerde EU-instrumenten, waaronder het EIC-fonds.

De Commissie zal de lidstaten ook raadplegen over een voorstel om hogere steunpercentages mogelijk te maken via een bonus voor projecten in het kader van STEP in steungebieden om verdere economische ontwikkeling te stimuleren, zonder afbreuk te doen aan de cohesiedoelstellingen.

Autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor programma's die onder STEP vallen, moeten ook worden aangemoedigd om steun te overwegen voor strategische projecten die zijn bepaald overeenkomstig de verordening nettonulindustrie en de verordening kritieke grondstoffen en die onder het toepassingsgebied van artikel 2 van de verordening vallen, op voorwaarde dat de toepasselijke staatssteunregels worden nageleefd.

STEP – focus op investeringen

Om succesvol te zijn, moet het STEP zich richten op enkele, maar doelgerichte investeringsgebieden. Het platform moet een Europese voorsprong op het gebied van kritieke en opkomende technologieën en aanverwante productie op de volgende gebieden waarborgen en in stand houden[14]: **diepe en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën**. De reikwijdte van STEP zou daarom gericht zijn op speerpunttechnologieën om de groene en digitale transitie te bevorderen, waarbij zowel de productiekant als de waardeketens worden ondersteund.

Diepe en digitale technologieën

Innovatie, en in het bijzonder de nieuwe golf van diepgaande technologische innovatie, is het Europese antwoord om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, onze economieën digitaler te maken en Europa's voedsel- en energievoorziening en leveringszekerheid van grondstoffen te garanderen. Deep-techinnovatie, die geworteld is in baanbrekende wetenschap, technologie en engineering, waarbij vooruitgang in de fysieke, biologische en digitale omgeving vaak wordt gecombineerd met het potentieel om transformerende oplossingen te bieden voor mondiale uitdagingen. Deze innovaties hebben het potentieel om innovatie in de hele economie en samenleving te stimuleren en zo het bedrijfslandschap van de EU te veranderen.

Met de Europese innovatieagenda wordt al beoogd Europa een voortrekkersrol te geven in de nieuwe golf van deep-techinnovatie en start-ups. Een van de belangrijkste doelstellingen is het verbeteren van de toegang tot financiering voor Europese start-ups en scale-ups, bijvoorbeeld door onbenutte bronnen van particulier kapitaal te mobiliseren en de regels voor noteringen te vereenvoudigen.

STEP zou een nieuwe dimensie toevoegen aan de inzet van de EU om deze agenda uit te voeren. De EU zal verdere financiering sturen en ook een duidelijke investeringsrichting bepalen. Dit zal investeringen in diepgaande technologie in Europa verder ondersteunen, ten voordele van de EU-economieën en de samenleving als geheel.

Digitale technologieën hebben een grote impact op het concurrentievermogen van de EU-economie als geheel en stimuleren efficiëntie en innovatie. De invoering en integratie ervan in de hele economie zal van vitaal belang zijn voor het algemene concurrentievermogen en de

[14] In overeenstemming met de Nieuwe Europese Innovatieagenda heeft diepgaande technologische innovatie het potentieel om innovatie in de hele economie en samenleving te stimuleren. In de mededeling over het concurrentievermogen van de EU op de lange termijn worden schone technologie, biotechnologie en digitale technologie genoemd als belangrijke gebieden voor de toekomst vanwege het hoge groeipotentieel en de hogere arbeidsproductiviteit.

productiviteit[15]. Om haar industriële leiderschap te behouden, moet de EU een leidende rol spelen in belangrijke digitale technologie.

Schone technologieën

Het concurrentievermogen van de EU in de sector schone energie houdt in dat de EU in staat moet zijn betaalbare, betrouwbare en toegankelijke schone energie te produceren en te gebruiken en te concurreren op de mondiale markten voor schone energie, met als algemeen doel de overgang naar klimaatneutraliteit te ondersteunen en de economie en de bevolking van de EU voordelen te bieden. De EU wordt momenteel geconfronteerd met technologische en niet-technologische uitdagingen, zoals hoge energieprijzen, verstoringen in de toeleveringsketen van kritieke grondstoffen en tekorten aan vaardigheden. Versterking van het concurrentievermogen van de sector schone energie in de EU zal bijdragen tot een groter technologisch leiderschap van de EU en vorm geven aan een veerkrachtiger, onafhankelijker, veiliger en betaalbaarder energiesysteem dat nodig is om deze uitdagingen aan te gaan. In dat verband werd in de mededeling van de Commissie over het industrieel plan voor de Green Deal een uitgebreid plan gepresenteerd om het concurrentievermogen van de Europese industrie met een nettonuluitstoot te versterken en de snelle transitie naar klimaatneutraliteit te ondersteunen; en de verordening nettonulindustrie[16] stelt een kader van maatregelen vast om Europa's ecosysteem voor de productie van nettonul-energietechnologieën te versterken.

Sinds 2020 publiceert de Europese Commissie jaarlijkse voortgangsrapporten over het concurrentievermogen van schone energietechnologieën, waarin de huidige en verwachte stand van zaken voor verschillende schone en koolstofarme energietechnologieën en -oplossingen wordt gepresenteerd. Volgens het voortgangsverslag inzake het concurrentievermogen 2022,[17] dat de Commissie publiceert in het kader van de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, is "de snelle ontwikkeling en inzet van in de EU ontwikkelde schone-energietechnologieën is essentieel voor een kosteneffectieve, klimaatvriendelijke en sociaal rechtvaardige respons op de huidige energiecrisis." Het verslag bevestigt ook dat meer publieke en particuliere investeringen in onderzoek en innovatie op het gebied van schone energie, schaalvergroting en betaalbare uitrol van cruciaal belang zijn. De regelgevings- en financiële kaders van de EU spelen hierbij een cruciale rol. Samen met de uitvoering van de nieuwe Europese innovatieagenda zijn EU-financieringsprogramma's, nauwere samenwerking tussen de lidstaten en voortdurend toezicht op nationale O&I-activiteiten van cruciaal belang om een doeltreffend ecosysteem voor onderzoek en innovatie in de EU op te zetten en de kloof tussen onderzoek en innovatie en de marktintroductie te overbruggen om aldus het concurrentievermogen van de EU te versterken.

Biotechnologie

Biotechnologie en biofabricage zijn essentieel voor de modernisering van de Europese industrie. Ze worden gebruikt in verschillende industriële sectoren zoals gezondheidszorg en farmaceutica, landbouw, materialen en bio-economie. Het ten volle benutten van de voordelen van biotechnologie kan de economie van de EU helpen groeien en nieuwe banen opleveren, terwijl ook duurzame ontwikkeling, volksgezondheid en milieubescherming worden ondersteund.

---

15 Mededeling over het concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030, COM(2023) 168 final.

16 Voorstel voor een verordening tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten, COM(2023) 161 final.

17 Vooruitgangsverslag op het gebied van het concurrentievermogen van schone-energietechnologieën, COM(2022) 643 final.

De coronapandemie heeft het belang van biotechnologie aangetoond, waarbij vaccinproducenten een belangrijke rol hebben gespeeld bij het omkeren van het verloop van de pandemie. En hoewel Europa koploper blijft op het gebied van innovatie in de biowetenschappen, blijft de biotechnologische industrie ongeveer een kwart van de omvang van de VS, zowel wat betreft het aantal bedrijven als de waarde van durfkapitaal[18]. Bovendien wordt de financiering - zowel in de vroegste stadia als later - in Europa beperkter geacht dan in de VS. Dit beperkt het vermogen van bedrijven om te investeren in grotere gediversifieerde pijplijnen en maakt hen afhankelijk van hun oorspronkelijke investeerders.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het industrieel plan voor de Green Deal is de routekaart van de EU om het concurrentievermogen van de Europese industrie op lange termijn veilig te stellen en de snelle transitie naar klimaatneutraliteit te ondersteunen. De verordening nettonulindustrie vertegenwoordigt het regelgevende aspect hiervan. De verordening moet zorgen voor eenvoudigere en snellere vergunningsprocedures, en beoogt Europese strategische projecten te bevorderen en normen te ontwikkelen om de schaalvergroting van technologieën in de hele eengemaakte markt te ondersteunen. De verordening wordt aangevuld met de verordening kritieke grondstoffen,[19] om te zorgen voor voldoende toegang tot die materialen, zoals zeldzame aardmetalen, die van vitaal belang zijn voor productietechnologieën die cruciaal zijn voor de dubbele transitie. Een ander belangrijk instrument ter ondersteuning van het concurrentievermogen van de Europese industrie is de Europese chipverordening[20]. Deze is bedoeld om de veerkracht van Europa op het gebied van halfgeleidertechnologieën en -toepassingen te versterken en het aandeel van de EU in de wereldmarkt voor microchips te vergroten.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel maakt deel uit van de algemene inspanningen van de EU om de groene en digitale transformatie van haar economie veilig te stellen. Het draagt bij aan de doelstellingen van delen van het "Fit for 55"-pakket[21] die gericht zijn op het koolstofarm maken van de EU-industrie.

Het voorstel zal ook bijdragen tot de veerkracht en open strategische autonomie van de EU door het versterken van de capaciteit van de EU op het gebied van kritieke technologieën, waaronder belangrijke energiegerelateerde technologieën, wat cruciaal is voor de ondersteuning van de ontwikkeling van andere sectoren van de economie.

Het is gebaseerd op bestaand EU-beleid dat hetzelfde doel nastreeft – van cohesie via herstelinvesteringen tot financiering van onderzoek en innovatie – dat de Europese economie probeert te ondersteunen en EU-middelen kanaliseert naar de groene en digitale transformatie.

---

18 Gong J., Romet-Lemonne J-L., Houser B., 'Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe', *Nature Reviews Drug Discovery 22*, 2023, blz. 438-439.

19 Voorstel voor een verordening tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, COM(2023) 160 final.

20 Voorstel voor een verordening tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor halfgeleiders, COM(2022) 46 final.

21 Mededeling “Fit for 55”, COM(2021) 550 final; en begeleidende voorstellen.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Deze verordening streeft de algemene doelstelling na om een wettelijk kader op te zetten dat de kanalisering van EU-middelen naar STEP-projecten ondersteunt. De doelstellingen van STEP worden bereikt via de volgende programma's:

– Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en Cohesiefonds (CF), opgericht bij Verordening (EU) 2021/1058[22]; het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), opgericht bij Verordening (EU) 2021/1056[23]; het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), opgericht bij Verordening 2021/1057[24]; Verordening (EU) 2021/1060 houdende gemeenschappelijke bepalingen[25].

– Herstel- en veerkrachtfaciliteit, opgericht bij Verordening (EU) 2021/241[26].

– InvestEU, opgericht bij Verordening (EU) 2021/523[27]

– Digitaal Europa, opgericht bij Verordening 2021/694[28]; Horizon Europa, opgericht bij Verordening 2021/695[29]; Europees Defensiefonds, opgericht bij Verordening (EU) 2021/697[30] en het Innovatiefonds, opgericht bij Richtlijn 2003/87/EG[31].

– Het STEP zal ook worden uitgevoerd in het kader van het programma EU4Health, dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/522[32], betreffende de doelstelling om de ontwikkeling van de biotechnologieën in de Unie te versterken.

Gezien het bovenstaande zijn artikel 164, artikel 173, artikel 175, lid 3, artikel 176, artikel 177, artikel 178, artikel 182, lid 1, en artikel 192, lid 1, de relevante rechtsgrondslagen voor de uitvoering van deze verordening.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

De doelstellingen van het voorstel kunnen niet door de lidstaten alleen worden verwezenlijkt, aangezien de problemen grensoverschrijdend van aard zijn en niet beperkt blijven tot afzonderlijke lidstaten of tot een aantal lidstaten. De voorgestelde acties zijn gericht op gebieden waar optreden op het niveau van de Unie aantoonbare meerwaarde biedt vanwege de schaal, de snelheid en de omvang van de inspanningen die binnen de eengemaakte markt nodig zijn.

Gezien de uitdagingen om de uitrol van nettonul- en digitale technologieën te versnellen, helpt optreden op het niveau van de Unie de respons te coördineren om tegemoet te komen aan de behoeften van de Unie aan extra productiecapaciteit en om structurele afhankelijkheden te voorkomen. Het is duidelijk dat optreden op Unieniveau de Europese actoren op weg kan zetten naar een gemeenschappelijke visie en uitvoeringsstrategie. Dit is

---

22 PB L 224 van 24.6.2021, blz. 31.
23 PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1.
24 PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21.
25 PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159.
26 PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.
27 PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30.
28 PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1.
29 PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1.
30 PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149.
31 PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32.
32 PB L 107 van 26.3.2021, blz. 1.

van cruciaal belang om schaalvoordelen en toepassingsvoordelen en de kritische massa te genereren die nodig is voor de opschaling van de productie van groene en digitale technologieën in de EU, en tegelijkertijd de versnippering van de inspanningen, de verdieping van regionale onevenwichtigheden en de voor de EU zelf schadelijke subsidiewedloop tussen de lidstaten te beperken.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is bedoeld om een ecosysteem voor de verwerkende industrie te helpen ontwikkelen via maatregelen om investeringen te vergemakkelijken. Het doel is om het concurrentievermogen en de innovatiecapaciteit van de Europese industrie op de langere termijn te ondersteunen via productiecapaciteit, het verminderen van risico's bij investeringen in strategische projecten en door startende, groeiende en kleine en middelgrote ondernemingen.

De maatregelen gaan niet verder dan wat nodig is om deze doelen te bereiken. Het STEP bestaat niet uit een nieuwe fondsstructuur, maar is gebaseerd op bestaande EU-financieringsinstrumenten en de voorgestelde extra middelen staan in verhouding tot de noodzaak om de platforminvesteringen op korte termijn te versnellen.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening is het geschikte instrument, aangezien deze rechtstreeks toepasselijke regels voor de steun bevat.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Er is geen specifieke raadpleging van belanghebbenden uitgevoerd. Bij dit initiatief is rekening gehouden met de raadplegingen van belanghebbenden die zijn gehouden ter voorbereiding van andere verwante initiatieven, zoals de verordeningen kritieke grondstoffen en de nettonulindustrie, de Europese Innovatie Agenda, het “Fit for 55”-pakket, de Europese chipverordening en het Kompas voor het digitale decennium. Bovendien heeft de Europese Commissie langdurige en regelmatige contacten met belanghebbenden uit de sector, de lidstaten en brancheorganisaties, waardoor feedback kon worden verzameld die relevant is voor het voorstel.

- **Effectbeoordeling**

Dit voorstel creëert geen nieuw instrument, maar wordt uitgevoerd via bestaande instrumenten in het kader van de EU-begroting, die worden gewijzigd om beter investeringsmiddelen voor kritieke technologieën te kunnen mobiliseren. Deze bestaande instrumenten, zoals de cohesiefondsen, InvestEU en Horizon Europe, zijn onderworpen aan een effectbeoordeling[33]. Bovendien bouwt het voorstel voort op bestaande voorstellen waarvoor een effectbeoordeling is uitgevoerd, zoals de verordening kritieke grondstoffen, de Europese Innovatieagenda, het “Fit for 55”-pakket, de Europese chipverordening en het Kompas voor het digitale decennium, alsook de beoordeling van de investeringsbehoeften die op 23 maart 2023 is gepubliceerd. Deze analyse, die wordt uitgevoerd in effectbeoordelingen

[33] Met name EFRO en CF (SWD(2018) 282 final), ESF+ (SWD(2018) 289 final), InvestEU (SWD(2018) 314 final) en Horizon Europe (SWD(2018) 307 final).

of werkdocumenten van analisten,[34] heeft betrekking op de belangrijkste effecten van dit voorstel. Daarom is een nieuwe effectbeoordeling niet nodig. De toelichting weerspiegelt ook de *ex-ante* beoordeling die de Commissie heeft uitgevoerd met betrekking tot de steun die in het kader van de EIC alleen op basis van vermogen moet worden verleend aan niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen en kleine midcapondernemingen.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het voorstel houdt geen verband met geschiktheid en vereenvoudiging van de regelgeving, maar bevat een aantal bepalingen om de uitvoering van bestaande EU-instrumenten te vereenvoudigen. De rapportageverplichtingen zijn tot een minimum beperkt om de administratieve lasten voor de autoriteiten en bedrijven van de lidstaten te beperken, zonder afbreuk te doen aan de beginselen van goed financieel beheer.

- **Grondrechten**

Artikel 15 van het Handvest voorziet in de vrijheid van beroep en het recht om te werken. Ondersteuning van het concurrentievermogen van de Europese industrie zal zorgen voor economische groei en ervoor zorgen dat de industrie burgers en inwoners van de Unie kansen op werk blijft bieden.

Artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: "het Handvest") voorziet in de vrijheid van ondernemerschap. De maatregelen in het kader van dit voorstel ondersteunen de totstandbrenging van innovatiecapaciteit en de uitrol van schone energietechnologieën, die de vrijheid van ondernemerschap kunnen versterken in overeenstemming met het recht van de Unie en de nationale wetgeving en praktijken.

GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel zal resulteren in aanvullende initiële voorfinanciering die moet worden betaald in het kader van het JTF in 2024 en wordt gefinancierd door het Europees herstelinstrument NextGenerationEU. Het zal ook resulteren in aanvullende voorfinanciering die in 2024 in het kader van het EFRO, het CF en het ESF+ moet worden betaald voor bedragen die zijn geprogrammeerd in het kader van prioriteiten voor concrete acties die bijdragen aan de versterking van de STEP-doelstellingen. De aanvullende voorfinancieringsbetalingen voor de JTF in 2024 worden uitsluitend gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten en leiden tot een vervroegde terbeschikkingstelling van de betalingskredieten van de NGEU van jaar 2026 naar jaar 2024. Alle bedragen zullen beschikbaar zijn als externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 die voortvloeien uit de leningen van Next GenerationEU.

De aanvullende voorfinancieringsbetalingen voor het EFRO, het CF en het ESF+ in 2024 leiden tot een vervroegde terbeschikkingstelling van de betalingskredieten naar 2024 en zijn budgettair neutraal voor de periode 2021-2027. Deze aanvullende voorfinanciering was niet voorzien in de ontwerpbegroting. De Commissie zal toezicht houden op de bedragen die door de lidstaten worden geprogrammeerd in het kader van de prioriteiten voor concrete acties die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen en zal de impact ervan op de betalingsbehoeften beoordelen in het kader van de algemene overdrachten in 2024. Het als aanvullende voorfinanciering betaalde bedrag wordt uiterlijk bij de afsluiting van de

[34] SWD(2023) 161 final, SWD(2022) 187 final, SWD(2020) 176 final, SWD(2022) 147 final en SWD(2021) 247 final, en SWD(2023)68 final.

respectieve programma’s volledig verwijderd uit de rekeningen van de Commissie, zodat het totale bedrag van de betalingen in het kader van de betrokken fondsen met dit voorstel ongewijzigd blijft. De voorgestelde wijziging vereist geen wijzigingen in de jaarlijkse maxima van het meerjarig financieel kader voor vastleggingen en betalingen overeenkomstig bijlage I bij Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad en houdt geen wijzigingen in van de totale betalingsbehoeften voor de programmeringsperiode 2021-27.

Wat Horizon Europa betreft, bestaat het voorstel uit een verhoging van het budget van het EIC met in totaal 2,63 miljard EUR:

– Er wordt voorgesteld 0,8 miljard EUR te herschikken van de middelen die zijn toegewezen aan pijler II "Uitdagingen op mondiaal niveau en het concurrentievermogen van de Europese industrie" voor de periode 202[x] tot 2027;

– 0,13 miljard EUR uit de terugbetalingen van het EIC-proefproject van Horizon 2020

– Overeenkomstig artikel 15, lid 3, van het Financieel Reglement wordt voorgesteld een bedrag van 1,2 miljard EUR dat voortvloeit uit de volledige of gedeeltelijke niet-uitvoering van onderzoeksprojecten die door Horizon Europa en zijn voorlopers zijn ondersteund, opnieuw beschikbaar te stellen ten behoeve van het EIC-onderdeel van Horizon Europa; plus

– 0,5 miljard EUR budgettaire versterking

Daarnaast moet het innovatiefonds met 5 miljard EUR worden versterkt, het Europees Defensiefonds met 1,5 miljard EUR en InvestEU met 3 miljard EUR, wat neerkomt op een garantie van 7,5 miljard EUR.

De totale gevolgen voor de begroting van het MFK bedragen dus 10 miljard EUR.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De Commissie zal toezicht houden op de uitvoering van het platform en de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening op gerichte en evenredige wijze meten. De Commissie zal ervoor zorgen dat de gegevens voor het toezicht op de uitvoering van de activiteiten en de resultaten efficiënt, doeltreffend en tijdig worden verzameld.

Om toezicht te houden op de uitvoering van het platform zal de Commissie de uitgaven in verband met het STEP uit de relevante programma's verzamelen. De respectieve streefcijfers voor klimaatuitgaven in het kader van de relevante programma's blijven van toepassing. Dit vereist het volgende:

– Verordening gemeenschappelijke bepalingen: het bijwerken van bijlage I bij de verordening om daarin extra interventiegebieden op te nemen;

– De herstel- en veerkrachtfaciliteit: labeling en rapportage op basis van een uitsplitsing van de geraamde uitgaven van de Commissie overeenkomstig artikel 29, lid 3, van die verordening voor investeringen in verband met de STEP-doelstellingen;

– InvestEU: het volgen van uitgaven door de Commissie.

– Programma's onder direct beheer (Horizon Europa, Innovatiefonds, Europees Defensiefonds, programma Digitaal Europa, programma EU4Health): het volgen van uitgaven door de Commissie.

Om de prestaties van het programma te monitoren en te beoordelen, zal de Commissie de resultaten van de prestatie-indicatoren met betrekking tot de STAP van de relevante programma's verzamelen.

De implementatie van de prestatie-indicatoren met betrekking tot STEP vereist:

– Cohesie-instrumenten: wijziging van de bijlagen bij de fondsspecifieke regelgeving die de prestatie-indicatoren bevatten;

– InvestEU: wijziging van bijlage III bij de InvestEU-verordening met de voornaamste prestatie- en toezichtindicatoren;

– De herstel- en veerkrachtfaciliteit: vertrouwen op het bestaande rapportagekader

– Programma's onder direct beheer (Horizon Europa, Innovatiefonds, Europees Defensiefonds, programma Digitaal Europa, programma EU4Health): door de Commissie te verzamelen informatie.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Hoofdstuk 1 van deze verordening (artikelen 1 tot en met 8) bevat de gemeenschappelijke bepalingen die nodig zijn voor de oprichting van het STEP, terwijl hoofdstuk 2 de wijzigingen van andere relevante EU-wetgeving bevat (artikelen 9 tot en met 19).

Onderwerp en doelstellingen van het platform (artikelen 1 en 2)

In artikel 1 wordt het onderwerp van de verordening toegelicht en in artikel 2 worden de doelstellingen en het toepassingsgebied van het instrument omschreven. Overeenkomstig artikel 2 heeft de STEP een tweeledig doel: i) het ondersteunen van de ontwikkeling of vervaardiging van kritieke technologieën in de Unie of het beschermen en versterken van de waardeketens ervan; en ii) het terugdringen van tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in die strategische sectoren. Artikel 2 definieert ook de gebieden voor deze kritieke technologieën, namelijk diepe en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën. In deze bepaling wordt verder gespecificeerd dat een technologie aan de volgende voorwaarden moet voldoen om in het kader van het platform als kritiek te worden beschouwd: i) een innovatief element met een aanzienlijk economisch potentieel op de interne markt brengen; of ii) bijdragen tot het verminderen of voorkomen van strategische afhankelijkheden van de Unie. Ook wordt verduidelijkt dat, wanneer een overeenkomstig artikel 107, lid 3, punt b), VWEU goedgekeurd IPCEI betrekking heeft op een van de in artikel 2, lid 1, punt a), bedoelde technologiegebieden, de desbetreffende technologieën als kritiek moeten worden beschouwd. Artikel 2 geeft ook verdere richtsnoeren over de betekenis van "waardeketen".

Financiële steun (artikel 3)

Deze bepaling legt de extra EU-financiering vast die wordt gebruikt om de slagkracht van verscheidene instrumenten te versterken, namelijk InvestEU, Horizon Europa, het Europees Defensiefonds en het Innovatiefonds.

Soevereiniteitszegel en cumulatieve financiering (artikel 4)

Artikel 4 roept een “soevereiniteitszegel” in het leven, een nieuw label om projectontwikkelaars te helpen publieke en particuliere investeringen aan te trekken door certificering van hun bijdrage aan de STEP-doelstellingen. Het soevereiniteitszegel zou worden toegekend in het kader van rechtstreeks beheerde programma's, namelijk Horizon Europa, het Innovatiefonds, het programma Digitaal Europa, het programma EU4Health en het Europees Defensiefonds. Het zegel bouwt voort op het bestaande “excellentiekeurmerk”, dat een kwaliteitslabel is voor subsidiabele projecten die niet gefinancierd konden worden omdat er onvoldoende budget beschikbaar was. In tegenstelling tot het excellentiekeurmerk wordt het soevereiniteitszegel alleen gedefinieerd aan de hand van de doelstellingen van de projecten waaraan het is toegekend, en ongeacht of het project EU-financiering heeft kunnen ontvangen zolang het met succes is geëvalueerd in het kader van Horizon Europa, het Innovatiefonds, het programma Digitaal Europa, het programma EU4Health of het Europees Defensiefonds. Dit is een manier om te bevorderen dat gedeeltelijk gefinancierde projecten ook cumulatieve of gecombineerde financiering kunnen ontvangen met een ander instrument van de Unie (artikel 4, lid 1, punt b)). Bovendien zou het soevereiniteitszegel ook van toepassing zijn op gevallen waarin een project geen EU-middelen heeft kunnen ontvangen in het kader van een bepaald programma, om te bevorderen dat het steun ontvangt in het kader van een ander programma (artikel 4, lid 1, punt a)).

Deze bepaling geeft ook aan dat projecten waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend voorrang moeten krijgen van de lidstaten wanneer zij hun herstel- en veerkrachtplannen voorstellen en wanneer zij beslissen over investeringsprojecten die worden gefinancierd uit hun deel van het Moderniseringsfonds. Wat het InvestEU-programma betreft (zie ook artikel 15), moet het soevereiniteitszegel door de Commissie in aanmerking worden genomen in het kader van de procedure van artikel 19 van de EIB-statuten en van de in artikel 23 van Verordening (EU) 2021/523 vastgestelde beleidscontrole. Daarnaast moeten de uitvoerende partners worden verzocht projecten te onderzoeken waaraan het soevereiniteitszegel is toegekend, indien deze binnen hun geografische en activiteitenbereik vallen. Wat het cohesiebeleid betreft, wordt voorgesteld dat de beheersautoriteiten rechtstreeks steun uit het EFRO of het ESF+ kunnen verlenen voor concrete acties waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend (zie artikel 13), mits de toepasselijke staatssteunregels worden nageleefd.

Strategische projecten geïdentificeerd in overeenstemming met de verordeningen nettonulindustrie en kritieke grondstoffen die onder het toepassingsgebied van artikel 2 van de verordening vallen, kunnen in aanmerking komen voor cumulatieve financiering uit verschillende relevante Programma's.

Toezicht en uitvoering (artikel 5)

Artikel 5 bepaalt hoe de Commissie toezicht houdt op de uitvoering van het STEP, de resultaten en de vorderingen met betrekking tot de verwezenlijking van de doelstellingen.

Soevereiniteitsportaal (artikel 6)

Artikel 6 verplicht de Commissie een nieuwe publiek toegankelijke website op te zetten (het soevereiniteitsportaal) ter ondersteuning van bedrijven en projectontwikkelaars die op zoek zijn naar fondsen voor STEP-investeringen. Daartoe moet het portaal met name de volgende informatie weergeven: lopende en komende oproepen tot het indienen van voorstellen in verband met de doelstellingen van het programma (artikel 6, lid 1, punt a)) en contacten met de nationale bevoegde autoriteiten die zijn aangewezen om op te treden als belangrijkste contactpunt voor de uitvoering van het programma op nationaal niveau (artikel 6, lid 1, punt

d)). Bovendien moet het portaal informatie verschaffen over de projecten die een soevereiniteitszegel hebben gekregen, om ze zichtbaar te maken voor potentiële investeerders (artikel 6, lid 1, punt b)) en over strategische projecten die zijn aangewezen in het kader van de NZIA en de CRMA (artikel 6, lid 1, punt c)). Bovendien moet het Platform de informatie over de uitvoering van het Platform presenteren (artikel 6, lid 2). Artikel 6, lid 4, schrijft voor dat de lidstaten één nationale bevoegde autoriteit aanwijzen die fungeert als belangrijkste contactpunt voor deze prioriteiten, met als doel de consistente toepassing van het STEP in de hele Unie te waarborgen en de combinatie van beschikbare financiering voor platformprojecten te vergemakkelijken, met name in het kader van programma's onder direct beheer en programma's onder gedeeld beheer.

Jaarverslag en evaluatie (artikelen 7 en 8).

Artikel 7 verplicht de Commissie om jaarlijks aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de STAP-doelstellingen.

Artikel 8 bevat de regels voor de evaluatie van het Platform. De Commissie moet uiterlijk op 31 december 2025 een evaluatieverslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad.

Wijzigingen in Richtlijn 2003/87/EG (EU-ETS-richtlijn) (artikel 9)

Artikel 9 wijzigt de EU-ETS-richtlijn om het bedrag aan extra middelen te specificeren dat via het innovatiefonds moet worden besteed aan projecten ter ondersteuning van de ontwikkeling of de vervaardiging van schone technologieën in de Unie. Deze aanvullende steun wordt alleen beschikbaar gesteld aan lidstaten waarvan het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017.

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/1058, Verordening betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het Cohesiefonds (artikel 10), Verordening betreffende het Fonds voor rechtvaardige transitie (artikel 11) en van Verordening (EU) 2021/1057, Verordening tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (artikel 12)

Artikel 10 wijzigt de verordening betreffende het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Cohesiefonds (CF) om nieuwe specifieke doelstellingen te creëren in het kader van beleidsdoelstelling 1 (een concurrerender en slimmer Europa door het bevorderen van innovatieve en slimme economische transformatie en regionale ICT-connectiviteit) en beleidsdoelstelling 2 (een groenere, koolstofarme transitie naar een koolstofneutrale economie en een veerkrachtig Europa door de bevordering van een schone en billijke energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit). Het wordt ook mogelijk gemaakt om productieve investeringen te ondersteunen in andere ondernemingen dan kleine en middelgrote ondernemingen, in minder ontwikkelde en overgangsregio's en in meer ontwikkelde regio's in lidstaten waarvan het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017.

Artikel 11 wijzigt de verordening inzake het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) om aan te geven dat een dergelijk programma investeringen kan ondersteunen die verband houden met de STEP-doelstellingen.

Om deze investeringen te helpen versnellen en de nodige liquiditeit te verschaffen, zal bovendien een uitzonderlijke voorfinanciering van 30 % beschikbaar zijn voor het jaar 2024. Ook wordt bepaald dat de lidstaten een verhoogd EU-financieringspercentage tot 100 % moeten kunnen toepassen. Dit komt tot uiting voor de drie bovengenoemde verordeningen, door dezelfde bepalingen op te nemen in de artikelen 10, 11 en 12.

De bijlagen I en II bij de EFRO- en CF-verordening worden gewijzigd om de indicatoren met betrekking tot de nieuwe STEP-doelstellingen op te nemen.

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/1060, verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen voor onder meer het EFRO, het CF, het JTF en het ESF+ (artikel 13)

Deze verordening wordt ook gewijzigd om ervoor te zorgen dat projecten met een soevereiniteitszegel gemakkelijker toegang tot EU-financiering krijgen, met name door cumulatieve of gecombineerde financiering uit verschillende EU-instrumenten te vergemakkelijken. Daartoe zullen de beheersautoriteiten rechtstreeks steun uit het EFRO of het ESF+ kunnen verlenen voor concrete acties waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend. Ook wordt bepaald dat de lidstaten een verhoogd EU-financieringspercentage tot 100 % moeten kunnen toepassen.

Artikel 49 van de VGB-verordening wordt gewijzigd om ervoor te zorgen dat de beheersautoriteiten de geplande oproepen tot het indienen van voorstellen met betrekking tot de STEP-doelstellingen identificeren en bij de Commissie indienen met het oog op de publicatie ervan op het soevereiniteitsportaal, alsook een specifiek secundair thema voor het ESF +.

De wijziging van bijlage I bij de CPR-verordening omvat aanvullende interventiegebieden waarmee de uitgaven in verband met de nieuwe platformdoelstellingen kunnen worden gevolgd.

Wijzigingen van Verordening (EU) nr. 1303/2013 (artikel 14) en Verordening (EU) nr. 223/2014 (artikel 15)

Deze wijziging voorziet in extra flexibiliteit voor de lidstaten om de cohesiebeleidsprogramma's 2014-2020, het EFMZV en het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) te kunnen uitvoeren. Het regelgevingskader voor de uitvoering van de programma's 2014-2020 is al aangepast om de lidstaten en de regio's extra flexibiliteit te bieden wat betreft de uitvoeringsregels en meer liquiditeit om de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de oorlog of agressie tegen Oekraïne aan te pakken[35]. Deze maatregelen, die aan het einde van de programmeringsperiode zijn ingevoerd, vereisen voldoende tijd en administratieve middelen om volledig te kunnen worden benut en uitgevoerd. Dit houdt verband met de noodzaak voor de lidstaten om de administratieve middelen te concentreren op de herziening van de operationele programma's in de richting van het STEP.

[35] De extra REACT-EU-middelen die voortvloeien uit de NextGenerationEU hebben de in 2021 en 2022 beschikbare financiering verhoogd (zonder dat nationale medefinanciering vereist is) om de lidstaten snelle bijstand te verlenen voor het bevorderen van crisisherstel en veerkrachtig herstel. Andere maatregelen zijn onder andere het Cohesion's Action for Refugees in Europe (CARE, cohesiebeleid ten behoeve van vluchtelingen in Europa)-pakket en het Supporting Affordable Energy-initiatief (SAFE, ondersteuning van betaalbare energie).

Daarom moet de termijn voor de indiening van die aanvraag voor de eindbetaling met 12 maanden worden verlengd. Bovendien moet de termijn voor de indiening van de afsluitingsdocumenten ook met 12 maanden worden verlengd, zodat de nodige controles en audits kunnen worden uitgevoerd die een ordelijke afsluiting van de programma's van de programmeringsperiode 2014-2020 mogelijk maken. Om een deugdelijke uitvoering van de EU-begroting en de inachtneming van de betalingsmaxima te waarborgen, moeten de in 2025 te verrichten betalingen worden beperkt tot 1 % van de financiële kredieten uit de middelen van het meerjarig financieel kader per programma. Er moet worden verduidelijkt dat verschuldigde bedragen die het plafond van 1 % van de programmakredieten per fonds voor 2025 overschrijden, niet in 2025 of de daaropvolgende jaren worden betaald, maar alleen worden gebruikt voor de goedkeuring van voorfinancieringen. Ongebruikte bedragen worden vrijgemaakt overeenkomstig de algemene regels voor vrijmaking bij afsluiting.

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/523 tot vaststelling van het InvestEU-programma (artikel 16)

Deze bepaling creëert een nieuw beleidsterrein (vijfde deelfaciliteit) voor de ondersteuning van STEP-investeringen in het kader van InvestEU en houdt rekening met het extra bedrag van [...] miljard EUR dat in het kader van de herziening van het MFK is voorgesteld door de bedragen van de EU-garantie voor het STEP te wijzigen. Er worden ook wijzigingen aangebracht om de dimensie van het soevereiniteitszegel in InvestEU tot uiting te laten komen, zoals toegelicht in artikel 4.

Er worden ook aanvullende versoepelingen en verduidelijkingen voorgesteld om de doelstellingen van dit initiatief beter te kunnen verwezenlijken. Met betrekking tot de combinatie van portefeuilles wordt gespecificeerd dat wanneer steun uit de in artikel 7, lid 1, bedoelde financiële instrumenten wordt gecombineerd in een financieel product dat een achtergestelde positie inneemt ten opzichte van de EU-garantie uit hoofde van deze verordening en/of de bij Verordening (EU) 2015/1017 vastgestelde EU-garantie, de verliezen, inkomsten en terugbetalingen alsook potentiële terugvorderingen ook op een niet-evenredige basis kunnen worden toegerekend. Deze wijziging is bedoeld om synergie tussen InvestEU en andere programma's van de Unie te vergemakkelijken door meer flexibiliteit te bieden bij de opzet van gemengde operaties.

Om de opname van het compartiment van de lidstaat te vergemakkelijken, wordt voorgesteld de beschikbare periode voor het sluiten van een garantieovereenkomst licht te verlengen van negen naar twaalf maanden vanaf de sluiting van de bijdrageovereenkomst. De regels voor het lidmaatschap van het investeringscomité worden ook gewijzigd om te verduidelijken dat een niet-permanent lid zitting mag hebben in maximaal twee formaties mag hebben om een selectieprocedure toe te passen die het mogelijk maakt het investeringscomité voor het nieuwe vijfde terrein snel samen te stellen.

Bijlage III bij de InvestEU-verordening wordt gewijzigd om de indicatoren met betrekking tot het nieuwe STEP-terrein op te nemen.

Wijzigingen in Verordening (EU) 2021/695 tot vaststelling van Horizon Europa (artikel 17)

Deze bepaling is bedoeld om extra flexibiliteit en financiering te bieden voor de EIC-Accelerator. De Accelerator in het kader van Horizon Europa moet in staat zijn om uitsluitend op kapitaal gebaseerde steun te verlenen aan niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups, en niet-bankabele kleine midcapondernemingen die werken aan innovaties in de door STEP ondersteunde technologieën. Bovendien moeten

de ongebruikte middelen die zijn vastgelegd voor het EIC-proefproject in Horizon 2020 beschikbaar worden gesteld voor de EIC-Accelerator in het kader van Horizon Europa.

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/697 tot oprichting van het Europees Defensiefonds (artikel 18)

Artikel 18 wijzigt de verordening betreffende het Europees Defensiefonds om het bedrag te specificeren van de aanvullende middelen die via het Europees Defensiefonds zullen worden verstrekt.

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/241 tot oprichting van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (artikel 19)

Deze verordening wordt gewijzigd om het plafond te verhogen voor het bedrag van de geraamde kosten van de plannen voor herstel en veerkracht die de lidstaten kunnen gebruiken voor het lidstaatcompartiment van InvestEU. Bovenop het toepasselijke plafond van 4 % van de financiële toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan kunnen de lidstaten beslissen om nog eens 6 % toe te wijzen ter ondersteuning van STEP-investeringen, dus tot een totaal van 10 %. Artikel 29 wordt gewijzigd om ervoor te zorgen dat de lidstaten de geplande oproepen tot het indienen van voorstellen met betrekking tot de doelstellingen van het platform identificeren en bij de Commissie indienen met het oog op de publicatie ervan op het soevereiniteitsportaal.

Inwerkingtreding en toepassing (artikel 20)

Voorgesteld wordt dat deze verordening, die rechtstreeks toepasselijk is in alle lidstaten, in werking treedt op de dag volgend op die van haar bekendmaking.

2023/0199 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG, Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 164, artikel 173, artikel 175, derde alinea, artikel 176, artikel 177, artikel 178, artikel 182, lid 1, en artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité[36],

Gezien het advies van het Comité van de Regio's[37],

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Het versterken van het concurrentievermogen en de veerkracht van de Europese economie door middel van de groene en digitale transformatie is de afgelopen jaren het kompas van de EU geweest. De groene en digitale transitie, die verankerd is in de Europese Green Deal[38] en het digitale decennium,[39] stimuleert de groei en de modernisering van de EU-economie, biedt nieuwe zakelijke kansen en draagt bij tot een concurrentievoordeel op de wereldmarkten. De Europese Green Deal bevat de routekaart om de economie van de Unie op een billijke en inclusieve manier klimaatneutraal en duurzaam te maken en klimaat- en milieugerelateerde uitdagingen aan te pakken. Bovendien geeft het beleidsprogramma voor het digitale decennium 2030 een duidelijke richting aan voor de digitale transformatie van de Unie en voor de verwezenlijking van digitale doelstellingen op het niveau van de Unie tegen 2030, met name wat betreft digitale vaardigheden, digitale infrastructuur en de digitale transformatie van bedrijven en overheidsdiensten.

(2) De EU-industrie heeft haar ingebouwde veerkracht bewezen, maar wordt op de proef gesteld. De hoge inflatie, tekorten aan arbeidskrachten, verstoringen van de toeleveringsketens na COVID-19, stijgende rentevoeten en pieken in energiekosten en inputprijzen drukken op het concurrentievermogen van de EU-industrie. Dit gaat

36 PB C [...] van [...], blz. [...]

37 PB C [...] van [...], blz. [...]

38 Mededeling "De Europese Green Deal", COM(2019) 640 final. Zie ook de resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 en de conclusies van de Europese Raad van 11 december 2020.

39 Besluit (EU) 2022/2481 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030 (PB L 323 van 19.12.2022, blz. 4).

gepaard met hevige, maar niet altijd billijke mededinging op de gefragmenteerde wereldmarkt. De EU heeft al verscheidene initiatieven voorgesteld om haar industrie te ondersteunen, zoals het industrieel plan voor de Green Deal,[40] de verordening kritieke grondstoffen[41], de verordening nettonulindustrie[42], het nieuwe tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun[43] en REPowerEU[44]. Hoewel deze oplossingen snelle en gerichte steun bieden, heeft de EU een structureler antwoord nodig op de investeringsbehoeften van haar industrieën, om de cohesie en het gelijke speelveld in de eengemaakte markt te waarborgen en de strategische afhankelijkheden van de EU te verminderen.

(3) De invoering en schaalvergroting in de Unie van geavanceerde en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën zal essentieel zijn om de kansen te grijpen en de doelstellingen van de groene en digitale transitie te verwezenlijken en zo het concurrentievermogen en de duurzaamheid van de Europese industrie te bevorderen. Daarom moet onmiddellijk actie worden ondernomen om de ontwikkeling of productie van dergelijke technologieën in de Unie te ondersteunen, hun waardeketens veilig te stellen en te versterken en zo de strategische afhankelijkheid van de Unie te verminderen, en de bestaande tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in deze sectoren aan te pakken door middel van opleidingen en leer-werkstelsel en het creëren van aantrekkelijke, hoogwaardige banen die voor iedereen toegankelijk zijn.

(4) Er is behoefte aan ondersteuning van kritieke technologieën op de volgende gebieden: diepgaande en digitale technologieën, schone technologieën en biotechnologieën (met inbegrip van de respectieve kritieke waardeketens voor grondstoffen), in het bijzonder projecten, bedrijven en sectoren met een kritieke rol voor het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU en haar waardeketens. Zo moeten diepe technologieën en digitale technologieën micro-elektronica, high-performance computing, kwantumtechnologieën (d.w.z. computer-, communicatie- en detectietechnologieën), cloudcomputing, edgecomputing en kunstmatige intelligentie, cyberbeveiligingstechnologieën, robotica, 5G en geavanceerde connectiviteit en virtuele realiteiten omvatten, met inbegrip van acties in verband met diepe en digitale technologieën voor de ontwikkeling van defensietoepassingen en toepassingen in de lucht- en ruimtevaart. Schone technologieën moeten onder andere hernieuwbare energie omvatten; elektriciteit en warmteopslag; warmtepompen; elektriciteitsnet; hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; duurzame alternatieve brandstoffen; elektrolyse-installaties en brandstofcellen; koolstofafvang, -gebruik en -opslag; energie-efficiëntie; waterstof en de bijbehorende infrastructuur; slimme energieoplossingen; technologieën die van vitaal belang zijn voor duurzaamheid, zoals waterzuivering en ontzilting; geavanceerde materialen zoals nanomaterialen, composieten en toekomstige schone bouwmaterialen, en technologieën voor de duurzame winning en verwerking van kritieke grondstoffen. Biotechnologie omvat technologieën zoals biomoleculen en hun toepassingen, farmaceutica en medische technologieën die van vitaal belang zijn voor de bescherming van de gezondheid,

---

40 Mededeling over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk, COM(2023) 62 final.

41 COM(2023) 160 final.

42 COM(2023) 161 final.

43 Mededeling betreffende een tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteunmaatregelen (PB C 101 van 17.3.2023, blz. 3).

44 Verordening (EU) 2023/435 wat betreft REPowerEU (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

gewasbiotechnologie en industriële biotechnologie, zoals voor afvalverwerking en bioproductie. De Commissie kan richtsnoeren uitvaardigen om het toepassingsgebied van de technologieën op deze drie gebieden die overeenkomstig deze verordening als kritiek worden beschouwd, nader te omschrijven, teneinde een gemeenschappelijke interpretatie te bevorderen van de projecten, bedrijven en sectoren die in het kader van de respectieve programma's worden gesteund, in het licht van de gemeenschappelijke strategische doelstelling. Bovendien moeten technologieën op een van deze drie gebieden die onderwerp zijn van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI) dat door de Commissie is goedgekeurd overeenkomstig artikel 107, lid 3, punt b), VWEU, als kritiek worden beschouwd en moeten individuele projecten binnen het toepassingsgebied van een dergelijk IPCEI in aanmerking komen voor financiering, overeenkomstig de respectieve regels van het programma, voor zover het vastgestelde financieringstekort en de subsidiabele kosten nog niet volledig zijn gedekt.

(5) Versterking van de productiecapaciteit van sleuteltechnologieën in de Unie is niet mogelijk zonder een groot aantal geschoolde arbeidskrachten. De tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden zijn echter toegenomen in alle sectoren, ook in de sectoren die als cruciaal worden beschouwd voor de groene en digitale transitie, en brengen de opkomst van belangrijke technologieën in gevaar, ook in de context van demografische veranderingen. Daarom moet de activering van meer mensen op de arbeidsmarkt die relevant is voor strategische sectoren worden gestimuleerd, met name door het creëren van banen en leer-werktrajecten voor jonge, kansarme personen, in het bijzonder jongeren die geen baan hebben en geen onderwijs of opleiding volgen. Dergelijke steun zal een aanvulling vormen op een aantal andere acties om te voldoen aan de behoeften aan vaardigheden die voortvloeien uit de transitie, zoals uiteengezet in de EU-agenda voor vaardigheden[45].

(6) De omvang van de investeringen die nodig zijn voor de transitie vereist een volledige mobilisering van de financiering die beschikbaar is in het kader van bestaande EU-programma’s en -fondsen, met inbegrip van die welke een begrotingsgarantie bieden voor financierings- en investeringsverrichtingen en de uitvoering van financieringsinstrumenten en gecombineerde verrichtingen. Dergelijke financiering moet flexibeler worden ingezet, zodat tijdig en gericht steun kan worden verleend aan kritieke technologieën in strategische sectoren. Daarom moet een platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") een structureel antwoord bieden op de investeringsbehoeften van de Unie door de bestaande EU-fondsen beter te kanaliseren naar kritieke investeringen ter ondersteuning van de ontwikkeling of vervaardiging van kritieke technologieën, met behoud van gelijke voorwaarden op de eengemaakte markt, waarbij de cohesie behouden blijft en gestreefd wordt naar een geografisch evenwichtige verdeling van de in het kader van STEP gefinancierde projecten overeenkomstig de respectieve programmadoelstellingen.

(7) Het STEP moet middelen aanwijzen die moeten worden geïmplementeerd binnen de bestaande programma's en fondsen van de Unie, InvestEU, Horizon Europa, het Europees Defensiefonds en het Innovatiefonds. Dit moet gepaard gaan met een extra financiering van 10 miljard EUR. Hiervan moet 5 miljard EUR worden gebruikt om

[45] Mededeling over de Europese vaardighedenagenda voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht (COM(2020) 274 final.

het dotatiebedrag van het Innovatiefonds[46] te verhogen en 3 miljard EUR om het totale bedrag van de EU-garantie die beschikbaar is voor het EU-compartiment in het kader van de InvestEU-verordening te verhogen tot 7,5 miljard EUR,[47] rekening houdend met het relevante voorzieningspercentage. Er moet 0,5 miljard EUR beschikbaar worden gesteld om de financiële middelen in het kader van de Horizon Europa-verordening te verhogen[48], die dienovereenkomstig moet worden gewijzigd; en 1,5 miljard EUR aan het Europees Defensiefonds[49].

(8) Er moet een soevereiniteitszegel worden toegekend aan projecten die bijdragen aan de STEP-doelstellingen, op voorwaarde dat het project is beoordeeld en voldoet aan de minimale kwaliteitseisen, met name de subsidiabiliteits-, uitsluitings- en toekenningscriteria, die zijn opgenomen in een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van Horizon Europa, het programma Digitaal Europa[50], het EU4Health-programma[51], het Europees Defensiefonds of het Innovatiefonds, en ongeacht of het project financiering uit hoofde van die instrumenten heeft ontvangen. Deze minimale kwaliteitseisen zullen worden vastgesteld met het oog op het identificeren van projecten van hoge kwaliteit. Dit zegel moet worden gebruikt als kwaliteitslabel om projecten te helpen publieke en private investeringen aan te trekken door de bijdrage aan de STEP-doelstellingen te certificeren. Bovendien zal het zegel een betere toegang tot EU-financiering bevorderen, met name door cumulatieve of gecombineerde financiering uit verschillende EU-instrumenten te vergemakkelijken.

(9) Daartoe moet gebruik kunnen worden gemaakt van beoordelingen die in het kader van andere programma's van de Unie zijn uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 126 en 127 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046,[52] om de administratieve lasten voor begunstigden van middelen van de Unie te verminderen en investeringen in prioritaire technologieën aan te moedigen. Op voorwaarde dat ze voldoen aan de bepalingen van de SRF-verordening[53], moeten lidstaten overwegen om acties waaraan het soevereiniteitszegel is toegekend mee te nemen bij het opstellen van hun herstel- en veerkrachtplannen en bij het voorstellen van hun herstel- en veerkrachtplannen en bij het beslissen over investeringsprojecten die gefinancierd worden uit hun aandeel in het Moderniseringsfonds. De Commissie moet in het kader van de procedure van artikel 19 van de EIB-statuten en van de in artikel 23 van de InvestEU-verordening vastgestelde beleidscontrole ook rekening houden met het soevereiniteitszegel. Bovendien moeten de uitvoerende partners worden verplicht om projecten waaraan het soevereiniteitszegel is toegekend te onderzoeken op hun geografische werkterrein en activiteiten overeenkomstig artikel 26, lid 5, van die verordening. Autoriteiten die

---

46 Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

47 Verordening (EU) 2021/523 tot vaststelling van het InvestEU-programma (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30).

48 Verordening (EU) 2021/695 tot vaststelling van Horizon Europa (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1).

49 Verordening (EU) 2021/697 tot oprichting van het Europees Defensiefonds (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149).

50 Verordening (EU) 2021/694 tot oprichting van het programma Digitaal Europa (PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1).

51 Verordening (EU) 2021/522 tot vaststelling van een actieprogramma van de Unie op het gebied van gezondheid, programma EU4Health (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 1).

52 Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

53 Verordening (EU) 2021/241 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

belast zijn met programma's die onder STEP vallen, moeten ook worden aangemoedigd steun te overwegen voor strategische projecten die zijn vastgesteld in overeenstemming met de verordeningen nettonulindustrie en kritieke grondstoffen die binnen het toepassingsgebied van artikel 2 van de verordening vallen en waarvoor regels inzake cumulatieve financiering van toepassing kunnen zijn.

(10) De Commissie moet een nieuwe openbaar toegankelijke website (het "soevereiniteitsportaal") opzetten om informatie te verstrekken over de beschikbare steun aan bedrijven en projectontwikkelaars die middelen voor STEP-investeringen zoeken. Daartoe moet het op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier de financieringsmogelijkheden voor STEP-investeringen in het kader van de EU-begroting weergeven. Dit moet informatie bevatten over rechtstreeks beheerde programma's zoals Horizon Europa, het programma Digitaal Europa, het EU4Health-programma en het Innovatiefonds, maar ook over andere programma's zoals InvestEU, de SRF en fondsen voor cohesiebeleid. Bovendien moet het soevereiniteitsportaal helpen om de zichtbaarheid van STEP-investeringen voor investeerders te vergroten door de projecten op te sommen waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend. Het portaal moet ook een lijst bevatten van de nationale bevoegde autoriteiten die optreden als contactpunten voor de uitvoering van het STEP op nationaal niveau.

(11) Hoewel het STEP afhankelijk is van de herprogrammering en versterking van bestaande programma's ter ondersteuning van strategische investeringen, is het ook een belangrijk element voor het testen van de haalbaarheid en voorbereiding van nieuwe interventies als een stap in de richting van een Europees soevereiniteitsfonds. De evaluatie in 2025 zal de relevantie van de ondernomen acties beoordelen en als basis dienen voor de beoordeling van de behoefte aan een opschaling van de steun naar strategische sectoren.

(12) Richtlijn 2003/87/EG[54] moet worden gewijzigd om voor de periode 2024-2027 aanvullende financiering met financiële middelen van 5 miljard EUR mogelijk te maken. Het Innovatiefonds ondersteunt investeringen in innovatieve koolstofarme technologieën, een gebied dat onder het STEP moet vallen. Een grotere omvang van het innovatiefonds moet het daarom mogelijk maken financiering te verstrekken die beantwoordt aan de doelstelling om de ontwikkeling of de vervaardiging in de Unie van kritieke schone technologieën te ondersteunen. In overeenstemming met de doelstellingen om cohesie te waarborgen en de interne markt te bevorderen en om de groene overgang en de ontwikkeling van schone technologieën in de hele Unie te ondersteunen, moeten de aanvullende financiële middelen beschikbaar worden gesteld door middel van oproepen tot het indienen van voorstellen die openstaan voor entiteiten uit lidstaten met een gemiddeld bbp per hoofd van de bevolking dat lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017.

(13) Om de steunmogelijkheden voor investeringen ter versterking van de industriële ontwikkeling en van de waardeketens in strategische sectoren uit te breiden, moet de reikwijdte van de steun uit het EFRO worden uitgebreid door nieuwe specifieke doelstellingen in het kader van het EFRO te bieden, onverminderd de regels inzake de subsidiabiliteit van uitgaven en klimaatuitgaven overeenkomstig Verordening (EU)

[54] Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

2021/1060[55] en Verordening (EU) 2021/1058[56]. In strategische sectoren moet het ook mogelijk zijn steun te verlenen aan productieve investeringen in andere ondernemingen dan kleine en middelgrote ondernemingen die een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van minder ontwikkelde en overgangsregio's, alsook in meer ontwikkelde regio's van lidstaten met een bbp per hoofd van de bevolking dat onder het EU-gemiddelde ligt. Beheersautoriteiten worden aangemoedigd om de samenwerking tussen grote ondernemingen en lokale kleine en middelgrote ondernemingen, toeleveringsketens, innovatie en technologie-ecosystemen te bevorderen. Dit zou het mogelijk maken de algehele capaciteit van Europa te versterken om zijn positie in die sectoren te versterken door alle lidstaten toegang te verlenen tot dergelijke investeringen, waardoor het risico van toenemende ongelijkheid wordt tegengegaan.

(14) Het toepassingsgebied van de in Verordening (EU) 2021/1056,[57] vastgestelde steun van het JTF moet ook worden uitgebreid naar investeringen in schone technologieën die bijdragen tot de doelstellingen van het STEP door grote ondernemingen, op voorwaarde dat deze verenigbaar zijn met de verwachte bijdrage aan de transitie naar klimaatneutraliteit zoals uiteengezet in de territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie. De steun voor dergelijke investeringen mag geen herziening van het territoriale plan voor een rechtvaardige transitie vereisen wanneer die herziening uitsluitend verband houdt met de kloofanalyse die de investering rechtvaardigt vanuit het oogpunt van het scheppen van banen.

(15) Het ESF+,[58] het belangrijkste EU-fonds voor investeringen in mensen, levert een belangrijke bijdrage aan de bevordering van de ontwikkeling van vaardigheden. Om het gebruik van dat fonds voor de STEP-doelstellingen te vergemakkelijken, moet het mogelijk zijn om het ESF+ te gebruiken voor investeringen die gericht zijn op de totstandbrenging van een geschoolde en veerkrachtige beroepsbevolking die klaar is voor de toekomstige arbeidswereld.

(16) Om de investeringen te helpen versnellen en onmiddellijke liquiditeit te verschaffen voor investeringen ter ondersteuning van de STEP-doelstellingen in het kader van het EFRO, het ESF+[59] en het JTF, moet een extra bedrag aan uitzonderlijke voorfinanciering worden verstrekt in de vorm van een eenmalige betaling met betrekking tot de prioriteiten die zijn toegewezen aan investeringen ter ondersteuning van de STEP-doelstellingen. De aanvullende voorfinanciering moet van toepassing zijn op de volledige JTF-toewijzing, gezien de noodzaak om de uitvoering ervan te versnellen en de sterke banden van het JTF om de lidstaten te ondersteunen bij de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen. De regels voor deze bedragen aan uitzonderlijke voorfinanciering moeten in overeenstemming zijn met de regels voor voorfinanciering van Verordening (EU) 2021/1060. Om het gebruik van dergelijke investeringen verder aan te moedigen en een snellere uitvoering ervan te garanderen,

---

55 Verordening (EU) 2021/1060 tot vaststelling van gemeenschappelijke bepalingen (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

56 Verordening (EU) 2021/1058 betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het Cohesiefonds (PB L 224 van 24.6.2021, blz. 31).

57 Verordening (EU) 2021/1056 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1).

58 Verordening (EU) 2021/1057 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21).

59 Verordening (EU) 2021/1057 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21).

moet bovendien de mogelijkheid worden geboden voor een verhoogd EU-financieringspercentage van 100 % voor de STEP-prioriteiten. Bij de implementatie van de nieuwe STEP-doelstellingen worden beheersautoriteiten aangemoedigd om bepaalde sociale criteria toe te passen of positieve sociale resultaten te bevorderen, zoals het creëren van leer-werktrajecten en banen voor kansarme jongeren, in het bijzonder jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen, het toepassen van de sociale gunningscriteria in de richtlijnen inzake overheidsopdrachten wanneer een project wordt uitgevoerd door een onder openbare aanbestedingen vallende instantie, en het betalen van de toepasselijke lonen zoals via collectieve onderhandelingen tot stand gekomen.

(17) De verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen[60] moet worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat projecten waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend in aanmerking komen voor een betere toegang tot EU-financiering, met name door cumulatieve of gecombineerde financiering uit verschillende EU-instrumenten te vergemakkelijken. Daartoe moet het voor beheersautoriteiten mogelijk zijn rechtstreeks steun uit het EFRO of het ESF+ te verlenen voor activiteiten waaraan een soevereiniteitszegel is toegekend.

(18) Het regelgevingskader voor de uitvoering van de programma's 2014-2020 is de afgelopen jaren aangepast om de lidstaten en regio's extra flexibiliteit te bieden wat betreft de uitvoeringsregels en meer liquiditeit om de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de oorlog of agressie tegen Oekraïne aan te pakken. Deze maatregelen, die aan het einde van de programmeringsperiode zijn ingevoerd, vereisen voldoende tijd en administratieve middelen om volledig te kunnen worden benut en uitgevoerd; ook in een tijd waarin de lidstaten de middelen zullen richten op de herziening van de operationele programma’s 2021-2027 in verband met de STEP-doelstellingen. Om de administratieve last voor de programma-autoriteiten te verlichten en mogelijk verlies van middelen bij de afsluiting om louter administratieve redenen te voorkomen, moeten de termijnen voor de administratieve afsluiting van de programma's voor de periode 2014-2020 in Verordening (EU) nr. 1303/2013[61] en Verordening (EU) nr. 223/2014[62] worden verlengd. Meer in het bijzonder moet de termijn voor de indiening van die aanvraag voor de eindbetaling met 12 maanden worden verlengd. Bovendien moet de termijn voor de indiening van de afsluitingsdocumenten met 12 maanden worden verlengd. In het kader van deze wijziging moet worden verduidelijkt dat de distributie van voedsel en materiaal dat voor het einde van de subsidiabiliteitsperiode (eind 2023) is aangekocht, na die datum mag worden voortgezet. Om een deugdelijke uitvoering van de EU-begroting en de inachtneming van de betalingsmaxima te waarborgen, moeten de in 2025 te verrichten betalingen worden beperkt tot 1% van de financiële kredieten uit de middelen van het meerjarig financieel kader per programma. Verschuldigde bedragen die het plafond van 1% van de programmakredieten per fonds voor 2025 overschrijden, worden niet in 2025 of de daaropvolgende jaren betaald, maar alleen gebruikt voor de vereffening van voorfinancieringen. Ongebruikte bedragen worden vrijgemaakt overeenkomstig de algemene regels voor vrijmaking bij afsluiting.

---

60 Verordening (EU) 2021/1060 tot vaststelling van gemeenschappelijke bepalingen (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

61 Verordening (EU) 1303/2013 tot vaststelling van gemeenschappelijke bepalingen (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 320).

62 Verordening (EU) nr. 223/2014 betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (PB L 72 van 12.3.2014, blz. 1).

(19) InvestEU is het vlaggenschipprogramma van de EU om investeringen te stimuleren, met name in de groene en digitale transitie, door vraaggestuurde financiering te bieden, onder meer via mengmechanismen, en technische bijstand. Een dergelijke aanpak draagt bij tot het aantrekken van extra publiek en particulier kapitaal. Gezien de grote marktvraag naar InvestEU-garanties moet het EU-compartiment van InvestEU worden versterkt om te voldoen aan de doelstellingen van het STEP. Dit zal onder andere de bestaande mogelijkheid van InvestEU versterken om te investeren in projecten die deel uitmaken van een IPCEI, binnen de vastgestelde kritieke technologiesectoren. Daarnaast worden de lidstaten aangemoedigd om bij te dragen aan het InvestEU-lidstaatcompartiment ter ondersteuning van financiële producten die in overeenstemming zijn met de STEP-doelstellingen, onverminderd de toepasselijke staatssteunregels. De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben om als maatregel in hun herstel- en veerkrachtplannen een bijdrage in contanten op te nemen ten behoeve van het lidstaatcompartiment van InvestEU ter ondersteuning van de doelstellingen van het STEP. Die extra bijdrage ter ondersteuning van de doelstellingen van het STEP kan oplopen tot 6% van de totale financiële toewijzing van hun herstel- en veerkrachtplan aan het compartiment van InvestEU voor de lidstaten. Er moeten ook extra flexibiliteit en verduidelijkingen worden ingevoerd om de doelstellingen van het STEP beter kunnen bereiken.

(20) Horizon Europa is het belangrijkste financieringsprogramma van de EU voor onderzoek en innovatie en de Europese Innovatieraad (EIC) biedt ondersteuning voor innovaties met een potentieel baanbrekend en ontwrichtend karakter met opschalingspotentieel die te riskant kunnen zijn voor particuliere investeerders. In het kader van Horizon Europa moet worden voorzien in extra flexibiliteit, zodat de EIC-Accelerator op vermogen gebaseerde steun kan verlenen aan niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen, waaronder startende ondernemingen, en niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen en kleine mid-caps, die innovatie uitvoeren in de door de STEP ondersteunde technologieën en ongeacht of zij eerder andere soorten steun van de EIC Accelerator hebben ontvangen. De uitvoering van het EIC-fonds is momenteel beperkt tot een maximaal investeringsbedrag van 15 miljoen EUR, behalve in uitzonderlijke gevallen en voorziet niet in vervolgfinancieringsronden of grotere investeringsbedragen. Het toestaan van steun op basis van uitsluitend kapitaal voor niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen en kleine midcapondernemingen zou de bestaande marktkloof dichten voor investeringsbehoeften van 15 tot 50 miljoen EUR. Bovendien heeft de ervaring geleerd dat de bedragen die in het kader van Horizon 2020 voor het EIC-proefproject zijn vastgelegd, niet volledig zijn benut. Deze ongebruikte middelen moeten beschikbaar worden gesteld voor de EIC-Accelerator in het kader van Horizon Europa. De Horizon Europa-verordening moet ook worden gewijzigd om de verhoogde middelen voor het Europees Defensiefonds te weerspiegelen.

(21) Het Europees Defensiefonds is het belangrijkste programma voor het vergroten van het concurrentievermogen, de innovatie, de efficiëntie en de technologische autonomie van de defensie-industrie van de Unie en draagt daarmee bij aan de open strategische autonomie van de Unie. De ontwikkeling van defensiecapaciteiten is van cruciaal belang, omdat het de capaciteit en de autonomie van de Europese industrie om defensieproducten te ontwikkelen en de onafhankelijkheid van de lidstaten als eindgebruikers van dergelijke producten ondersteunt. De extra middelen moeten daarom beschikbaar worden gesteld voor de ondersteuning van acties op het gebied van diepe en digitale technologieën die bijdragen tot de ontwikkeling van defensietoepassingen.

(22) Daar de doelstellingen van deze verordening, namelijk het versterken van de Europese soevereiniteit, het versnellen van de groene en de digitale transitie van de Unie, het versterken van haar concurrentievermogen en het verminderen van haar strategische afhankelijkheid, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1

STEP

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt een platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP" of "het platform") opgericht ter ondersteuning van kritieke en opkomende strategische technologieën.

De verordening legt de doelstellingen van het platform vast, het bedrag aan financiële steun dat in het kader van het platform beschikbaar is, en regels voor de uitvoering van het soevereiniteitszegel en het soevereniteitsportaal en voor de verslaglegging over de doelstellingen van het platform.

Artikel 2

STEP-doelstellingen

1. Om de Europese soevereiniteit en veiligheid te versterken, de groene en de digitale transitie van de Unie te versnellen en haar concurrentievermogen te vergroten, haar strategische afhankelijkheden te verminderen, gelijke voorwaarden op de eengemaakte markt voor investeringen in de hele Unie te bevorderen en inclusieve toegang tot aantrekkelijke, hoogwaardige banen te stimuleren, heeft het platform de volgende doelstellingen:

   a) het ondersteunen van de ontwikkeling of vervaardiging in de hele Unie, of het beschermen en versterken van de respectieve waardeketens van kritieke technologieën op de volgende gebieden:

      i) diepe en digitale technologieën

      ii) schone technologieën

      iii) biotechnologie;

   b) het aanpakken van tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden die van cruciaal belang zijn voor alle soorten kwaliteitsbanen ter ondersteuning van de doelstelling onder a).

2. De in de eerste alinea, punt a), bedoelde technologieën worden als kritiek beschouwd indien zij aan ten minste een van de volgende voorwaarden voldoen:

   a) een innovatief, geavanceerd element met een aanzienlijk economisch potentieel naar de interne markt brengen;

   b) bijdragen aan het verminderen of voorkomen van strategische afhankelijkheden van de Unie.

3. Wanneer een door de Commissie overeenkomstig artikel 107, lid 3, punt b), VWEU goedgekeurd belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang betrekking heeft op een van de in lid 1, punt a), bedoelde technologiegebieden, worden de desbetreffende technologieën als kritiek beschouwd.

4. De in de eerste alinea genoemde waardeketen voor de vervaardiging van kritieke technologieën heeft betrekking op eindproducten, maar ook op belangrijke onderdelen, specifieke machines en kritieke grondstoffen die hoofdzakelijk voor de productie van die producten worden gebruikt.

Artikel 3

Financiële ondersteuning

1. De uitvoering van het platform wordt met name ondersteund door:

   a) een garantie van de Unie als bedoeld in artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) nr. 2021/523, voor een indicatief bedrag van 7 500 000 000 EUR. Die garantie wordt uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU) 2021/523;

   b) een bedrag van 500 000 000 EUR in lopende prijzen van de in artikel 12, lid 2, punt c), i), van Verordening (EU) 2021/695 bedoelde financiële middelen. Dat bedrag wordt uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU) 2021/695;

   c) een bedrag van 5 000 000 000 EUR in lopende prijzen van de in artikel 10 bis, lid 8, zesde alinea van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde financiële middelen. Dit bedrag wordt besteed in kader van het Innovatiefonds overeenkomstig de regels van artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG en Gedelegeerde Verordening [2019/856] van de Commissie.

   d) Een bedrag van 1 500 000 000 EUR in lopende prijzen van de in artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) 2021/697 bedoelde financiële middelen. Dat bedrag wordt uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU) 2021/697.

2. De in lid 1 bedoelde bedragen worden gebruikt om de in artikel 2 genoemde doelstellingen te bereiken.

Artikel 4

Soevereiniteitszegel en cumulatieve financiering

1. De Commissie kent een soevereiniteitszegel toe aan elke actie die bijdraagt tot een van de doelstellingen van het platform, op voorwaarde dat de actie is beoordeeld en voldoet aan de minimale kwaliteitseisen, met name subsidiabiliteits-, uitsluitings- en toekenningscriteria, die zijn vastgesteld in een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van Verordening (EU) 2021/695, Verordening (EU)

2021/694, Verordening (EU) 2021/697, Verordening (EU) 2021/522 of Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/856 van de Commissie.

2. Het soevereiniteitszegel mag worden gebruikt als kwaliteitslabel, met name voor:

   a) het ontvangen van steun voor de actie in het kader van een ander fonds of programma van de Unie overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op dat fonds of programma, of

   b) financiering van de actie door cumulatieve of gecombineerde financiering met een ander instrument van de Unie in overeenstemming met de regels van de toepasselijke basisbesluiten.

3. Bij de herziening van hun plannen voor herstel en veerkracht overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 beschouwen de lidstaten, onverminderd de bepalingen van die verordening, acties waaraan overeenkomstig lid 1 een soevereiniteitszegel is toegekend als prioriteit.

4. Bij het nemen van een besluit over investeringsprojecten die moeten worden gefinancierd uit hun respectieve aandelen van het Moderniseringsfonds overeenkomstig artikel 10 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG, beschouwen de lidstaten als prioriteit projecten voor kritieke schone technologieën die overeenkomstig lid 1 het soevereiniteitszegel hebben gekregen. Daarnaast kunnen de lidstaten besluiten nationale steun toe te kennen aan projecten met een soevereiniteitszegel die bijdragen tot de in artikel 2, lid 1, punt a), ii), bedoelde doelstelling van het platform.

5. Op grond van Verordening (EU) 2021/523 wordt in het kader van de procedure van artikel 19 van de statuten van de Europese Investeringsbank en van de beleidscontrole als bedoeld in artikel 23, lid 3, van die verordening rekening gehouden met het soevereiniteitszegel. Daarnaast onderzoeken de uitvoerende partners projecten waaraan het soevereiniteitszegel is toegekend indien deze binnen hun geografische en activiteitentoepassingsgebied vallen, zoals bepaald in artikel 26, lid 5, van die verordening.

6. Strategische projecten die zijn geïdentificeerd overeenkomstig de [verordening nettonulindustrie] en de [verordening kritieke grondstoffen] binnen het toepassingsgebied van artikel 2 en die een bijdrage ontvangen in het kader van de in artikel 3 bedoelde programma’s, kunnen ook een bijdrage ontvangen uit andere programma’s van de Unie, met inbegrip van fondsen onder gedeeld beheer, op voorwaarde dat de bijdragen niet dezelfde kosten dekken. De regels van het desbetreffende programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage aan het strategische project. De cumulatieve financiering bedraagt niet meer dan de totale subsidiabele kosten van het strategische project. De steun uit de verschillende programma's van de Unie kan op een pro-ratabasis worden berekend in overeenstemming met de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgesteld.

7. De toekenning van een soevereiniteitszegel en verstrekking van cumulatieve middelen laat de toepasselijke staatssteunregels en de internationale verplichtingen van de Unie onverlet.

Artikel 5

Monitoring van de uitvoering

1. De Commissie houdt toezicht op de uitvoering van het platform en meet de verwezenlijking van de in artikel 2 vastgestelde doelstellingen van het platform. Het toezicht op de uitvoering is gericht op en staat in verhouding tot de activiteiten die in het kader van het platform worden uitgevoerd.

2. Het monitoringsysteem van de Commissie zorgt ervoor dat de gegevens voor het toezicht op de uitvoering van de in het kader van het platform uitgevoerde activiteiten en de resultaten van die activiteiten efficiënt, doeltreffend en tijdig worden verzameld.

3. De Commissie brengt verslag uit over de door het platform gefinancierde uitgaven. Zij brengt zo nodig verslag uit over de verwezenlijkingen met betrekking tot elk van de specifieke doelstellingen van het platform.

Artikel 6

Soevereiniteitsportaal

1. De Commissie zet een speciaal voor het publiek toegankelijke website op (het "soevereiniteitsportaal"), die investeerders informatie verschaft over financieringsmogelijkheden voor projecten die verband houden met de doelstellingen van het platform en die projecten zichtbaar maakt, met name door de volgende informatie te tonen:

   a) lopende en komende oproepen tot het indienen van voorstellen en aanbestedingen in verband met de doelstellingen van het platform in het kader van de respectieve programma's en fondsen;

   b) projecten waaraan overeenkomstig artikel 4 het kwaliteitslabel soevereiniteitszegel is toegekend;

   c) projecten die zijn aangemerkt als strategische projecten in het kader van de [verordening nettonulindustrie] en de [verordening kritieke grondstoffen], voor zover zij binnen het toepassingsgebied van artikel 2 vallen;

   d) contacten met de overeenkomstig lid 4 aangewezen nationale bevoegde autoriteiten;

2. Het soevereiniteitsportaal bevat ook informatie over de uitvoering van het platform en met betrekking tot de in artikel 5 bedoelde uitgaven uit de begroting van de Unie, alsook de in het kader van de respectieve programma's vastgestelde prestatie-indicatoren.

3. Het soevereiniteitsportaal wordt gelanceerd op [datum van inwerkingtreding van deze verordening] en wordt regelmatig door de Commissie bijgewerkt.

4. Uiterlijk [3 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één bevoegde nationale instantie aan die fungeert als belangrijkste contactpunt voor de uitvoering van het platform op nationaal niveau.

Artikel 7

Jaarverslag

1. De Commissie brengt jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van het platform.

2. Het jaarverslag bevat geconsolideerde informatie over de vooruitgang die is geboekt bij de uitvoering van de doelstellingen van het platform in het kader van elk van de programma's en fondsen.

3. Het jaarverslag bevat ook de volgende informatie:

   a) de totale uitgaven van de in het kader van STEP gefinancierde respectieve programma's;

   b) de resultaten van het STEP op basis van de prestatie-indicatoren die in het kader van de respectieve programma's zijn gedefinieerd.

Artikel 8

Evaluatie van het platform

1. Uiterlijk op 31 december 2025 legt de Commissie een evaluatieverslag over de uitvoering van het platform voor aan het Europees Parlement en de Raad.

2. In het evaluatieverslag wordt met name beoordeeld in hoeverre de doelstellingen zijn bereikt, of de middelen efficiënt zijn ingezet en of er sprake is van Europese meerwaarde. Tevens wordt nagegaan of alle doelstellingen en maatregelen nog steeds relevant zijn, met het oog op een mogelijke opschaling.

3. De evaluatie gaat in voorkomend geval vergezeld van een voorstel tot wijzigingen van deze verordening.

HOOFDSTUK 2
WIJZIGINGEN

Artikel 9

Wijzigingen van Richtlijn 2003/87/EG [ETS]

Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

(1) In artikel 10 bis, lid 8 wordt de volgende zesde alinea ingevoegd:

"Naast de in de eerste tot en met vijfde alinea van dit lid bedoelde toewijzingen voert het Innovatiefonds voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027 ook een financiële toewijzing uit van 5 000 000 000 EUR in lopende prijzen ter ondersteuning van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 2, punt a), ii), van Verordening .../...[63] bedoelde STEP-doelstelling [STEP-verordening]. Deze financiële middelen worden alleen beschikbaar gesteld ter ondersteuning van investeringen in lidstaten waarvan het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in

[63] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017”

Artikel 10

Wijzigingen in Verordening (EU) 2021/1058 [EFRO en CF]

Verordening (EU) 2021/1058 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Aan artikel 3, lid 1, punt a), wordt het volgende punt toegevoegd:

“vi) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../...[64] [STEP-verordening]"

(2) Aan artikel 3, lid 1, punt b), wordt het volgende punt toegevoegd:

“ix) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstelling als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt a), ii), van Verordening.../... [STEP-verordening]"

(3) In artikel 3 wordt het volgende lid 1 bis ingevoegd:

De middelen voor de in artikel 3, lid 1, eerste alinea, onder a), punt vi), en punt b), punt ix), bedoelde specifieke doelstelling worden geprogrammeerd in het kader van specifieke prioriteiten die met de respectieve beleidsdoelstelling overeenstemmen.

De Commissie betaalt 30 % van de EFRO-toewijzing aan die prioriteit, zoals vastgesteld in het besluit tot goedkeuring van de programmawijziging als uitzonderlijke eenmalige voorfinanciering, naast de jaarlijkse voorfinanciering voor het programma als bedoeld in artikel 90, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2021/1060 of in artikel 51, leden 2, 3 en 4, van Verordening (EU) 2021/1059. De uitzonderlijke voorfinanciering wordt uiterlijk op 31 december 2024 betaald, mits de Commissie het besluit tot goedkeuring van de programmawijziging uiterlijk op 31 oktober 2024 heeft vastgesteld.

Overeenkomstig artikel 90, lid 5, van Verordening (EU) 2021/1060 en artikel 51, lid 5, van Verordening (EU) 2021/1059 wordt het als uitzonderlijke voorfinanciering betaalde bedrag uiterlijk in het laatste boekjaar verrekend.

Overeenkomstig artikel 90, lid 6, van Verordening (EU) 2021/1060 moet rente die wordt gegenereerd door de uitzonderlijke voorfinanciering op dezelfde wijze voor het betrokken programma worden gebruikt als het EFRO en worden opgenomen in de rekeningen voor het laatste boekjaar.

Overeenkomstig artikel 97, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 wordt de uitzonderlijke voorfinanciering niet opgeschort.

Overeenkomstig artikel 105, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 omvat de voorfinanciering die in aanmerking moet worden genomen voor de berekening van de vrij te maken bedragen, de buitengewone voorfinanciering die is betaald.

In afwijking van artikel 112 van Verordening (EU) 2021/1060 worden de maximale medefinancieringspercentages voor specifieke prioriteiten die zijn vastgesteld ter ondersteuning van de STEP-doelstellingen, verhoogd tot 100 %.”

---

[64] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

(4) In artikel 5, lid 2 wordt het volgende punt e) toegevoegd:

“e) wanneer zij bijdragen aan de specifieke doelstelling in het kader van BD 1 als bedoeld in artikel 3, lid 1, eerste alinea, punt a), vi) of aan de specifieke doelstelling in het kader van BD 2 als bedoeld in punt b), ix),, van die alinea, in minder ontwikkelde en overgangsregio’s, alsook in meer ontwikkelde regio’s in lidstaten waarvan het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking lager is dan het EU-gemiddelde van de EU-27, gemeten in koopkrachtstandaarden (KKS) en berekend op basis van de cijfers van de Unie voor de periode 2015-2017.

Punt e) is van toepassing op Interreg-programma's wanneer het geografische toepassingsgebied van het programma binnen de Unie uitsluitend bestaat uit de in dat punt vermelde categorieën regio's."

(5) In artikel 5 wordt het volgende lid 3 bis ingevoegd:

“3 bis. Om bij te dragen tot de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen van BO 1 in artikel 3, lid 1, eerste alinea, punt a), vi), en van BO 2 in die alinea, punt b), ix), steunt het EFRO ook activiteiten op het gebied van opleiding, een leven lang leren, omscholing en onderwijs.”

(6) In bijlage I, tabel I, wordt de volgende rij toegevoegd onder beleidsdoelstelling 1:

	vi) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../... [STEP-verordening]	Elke VRK die is opgenomen voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) RCO125 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in diepe en digitale technologieën RCO126 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in schone technologieën RCO127 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in biotechnologieën [Deze indicatoren moeten worden gerapporteerd als subsets van RC001-RCO04]	Alle RCR vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv)

(7) In bijlage I, tabel I wordt de volgende rij toegevoegd onder beleidsdoelstelling 2:

	ix) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening .../... [STEP-verordening]	Elke VRK die is opgenomen voor specifieke doelstellingen i), iii), iv) en vi) onder beleidsdoelstelling 1 RCO125 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in diepe en digitale technologieën RCO126 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in schone technologieën RCO127 Ondernemingen: Ondernemingen die steun ontvangen, voornamelijk in verband met productieve investeringen in biotechnologieën [Deze indicatoren moeten worden gerapporteerd als subsets van RC001-RCO04]	Alle RCR vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) onder beleidsdoelstelling 1

(8) In de tabel van bijlage II wordt de volgende rij toegevoegd onder beleidsdoelstelling 1:

	vi) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../... [STEP-verordening]	Alle CCO's vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) onder beleidsdoelstelling 1	Alle CCR vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) onder beleidsdoelstelling 1

(9) In de tabel van bijlage II wordt de volgende rij toegevoegd onder beleidsdoelstelling 2:

	ix) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../... [STEP-verordening]	Alle CCO's vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) onder beleidsdoelstelling 1	Alle CCR vermeld voor specifieke doelstellingen i), iii) en iv) onder beleidsdoelstelling 1

Artikel 11

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/1056 [JTF]

Verordening (EU) 2021/1056 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 2 wordt vervangen door:

"Overeenkomstig artikel 5, lid 1, tweede alinea van Verordening (EU) 2021/1060 draagt het JTF bij tot de specifieke doelstelling om regio's en mensen in staat te stellen de sociale, werkgelegenheids-, economische en milieueffecten aan te pakken van de transitie naar de 2030-streefcijfers voor energie en klimaat van de Unie en een klimaatneutrale economie van de Unie tegen 2050, op basis van de Overeenkomst van Parijs. De JTF kan ook investeringen ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstelling als genoemd in artikel 2, lid 1, punt a), ii), van Verordening .../... [STEP-verordening]."

(2) In artikel 8, lid 2, wordt de volgende alinea ingevoegd:

"Het JTF kan ook steun verlenen voor productieve investeringen in andere ondernemingen dan kleine en middelgrote ondernemingen die bijdragen tot de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../...[65]. [STEP-verordening]. Die steun kan worden verleend ongeacht of de kloofanalyse is uitgevoerd overeenkomstig artikel 11, lid 2, punt h) en ongeacht het resultaat ervan. Dergelijke investeringen komen alleen in aanmerking wanneer zij niet leiden tot verplaatsingen in de zin van artikel 2, punt 27, van Verordening (EU) 2021/1060. Voor het verlenen van dergelijke steun is geen herziening van het territoriale plan voor een rechtvaardige transitie vereist indien die herziening uitsluitend verband houdt met de kloofanalyse."

(3) Aan artikel 10 wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

"De Commissie betaalt 30 % van de JTF-toewijzing, met inbegrip van de bedragen die overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/1060 zijn overgedragen, aan een programma als vermeld in het besluit tot goedkeuring van het programma als uitzonderlijke eenmalige voorfinanciering naast de jaarlijkse voorfinanciering voor het programma als bedoeld in artikel 90, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2021/1060. De uitzonderlijke voorfinanciering wordt betaald vanaf [de inwerkingtreding van deze verordening].

Overeenkomstig artikel 90, lid 5, van Verordening (EU) 2021/1060 wordt het als uitzonderlijke voorfinanciering betaalde bedrag uiterlijk in het laatste boekjaar verrekend.

Overeenkomstig artikel 90, lid 6, van Verordening (EU) 2021/1060 moet rente die wordt gegenereerd door de uitzonderlijke voorfinanciering op dezelfde wijze voor het betrokken programma worden gebruikt als het EFRO en worden opgenomen in de rekeningen voor het laatste boekjaar.

Overeenkomstig artikel 97, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 wordt de uitzonderlijke voorfinanciering niet opgeschort.

---

[65] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

Overeenkomstig artikel 105, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 omvat de voorfinanciering die in aanmerking moet worden genomen voor de berekening van de vrij te maken bedragen, de betaalde uitzonderlijke voorfinanciering.

In afwijking van artikel 112 van Verordening (EU) 2021/1060 worden de maximale medefinancieringspercentages voor specifieke prioriteiten die zijn vastgesteld ter ondersteuning van de STEP-doelstellingen, verhoogd tot 100 %."

Artikel 12

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/1057 [ESF+]

Verordening (EU) 2021/1057 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Een nieuw artikel 12 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 12 bis

In aanvulling op de voorfinanciering voor het programma als bedoeld in artikel 90, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2021/1060, zal de Commissie, indien zij een wijziging van een programma goedkeurt, met inbegrip van een of meer prioriteiten voor concrete acties die worden ondersteund door het ESF+ en die bijdragen aan de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../...[66] [STEP-verordening] een uitzonderlijke voorfinanciering betalen van 30 % op basis van de toewijzing aan die prioriteiten. De uitzonderlijke voorfinanciering wordt uiterlijk op 31 december 2024 betaald, mits de Commissie het besluit tot goedkeuring van de programmawijziging uiterlijk op 31 oktober 2024 heeft vastgesteld.

Overeenkomstig artikel 90, lid 5, van Verordening (EU) 2021/1060 wordt het als uitzonderlijke voorfinanciering betaalde bedrag uiterlijk in het laatste boekjaar verrekend.

Overeenkomstig artikel 90, lid 6, van Verordening (EU) 2021/1060 worden eventuele renteopbrengsten van de uitzonderlijke voorfinanciering op dezelfde wijze voor het betrokken programma gebruikt als het ESF+ en worden deze opgenomen in de rekeningen over het laatste boekjaar.

Overeenkomstig artikel 97, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 wordt de uitzonderlijke voorfinanciering niet opgeschort.

Overeenkomstig artikel 105, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1060 omvat de voorfinanciering die in aanmerking moet worden genomen voor de berekening van de vrij te maken bedragen, de betaalde uitzonderlijke voorfinanciering.

In afwijking van artikel 112 van Verordening (EU) 2021/1060 worden de maximale medefinancieringspercentages voor specifieke prioriteiten die zijn vastgesteld ter ondersteuning van de STEP-doelstellingen, verhoogd tot 100 %."

Artikel 13

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/1060 [GB-verordening]

Verordening (EU) 2021/1060 wordt als volgt gewijzigd:

---

[66] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

(1) In artikel 2 wordt punt 45) vervangen door:

"(45) "Excellentiekeurmerk": het door de Commissie ten aanzien van een voorstel toegekend kwaliteitskeurmerk, waaruit blijkt dat het voorstel dat in het kader van een oproep tot het indienen van voorstellen uit hoofde van een instrument van de Unie is beoordeeld, geacht wordt te voldoen aan de minimumkwaliteitseisen van dat instrument van de Unie, maar bij gebrek aan beschikbare begrotingsmiddelen voor die oproep tot het indienen van voorstellen niet kon worden gefinancierd, en steun zou kunnen ontvangen uit andere Unie- of nationale financieringsbronnen; **of het "soevereiniteitszegel" als bedoeld in artikel 4 van Verordening .../...**[67]. [**STEP-verordening].**"

(2) In artikel 14 lid 5 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Indien binnen **12** maanden na de sluiting van de bijdrageovereenkomst geen garantieovereenkomst overeenkomstig artikel 10, lid 4, tweede alinea, van de InvestEU-verordening is gesloten, wordt de bijdrageovereenkomst in onderlinge overeenstemming beëindigd of verlengd."

(3) In artikel 49 wordt het volgende lid 2 bis ingevoegd:

"Wanneer steun wordt geprogrammeerd voor de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening .../... [STEP-verordening] ziet de beheersautoriteit erop toe dat alle overeenkomstig lid 2 van dit artikel bekend te maken informatie ook bij de Commissie wordt ingediend in het in lid 4 van dit artikel vastgestelde formaat voor publicatie op het in artikel 6 van Verordening .../.... [STEP-verordening] genoemde soevereiniteitsportaal, inclusief een kalender van de geplande uitnodigingen tot het indienen van voorstellen die ten minste drie keer per jaar wordt bijgewerkt, evenals de link naar de uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op de dag van bekendmaking daarvan."

(4) In de bijlage I, tabel 1 worden de volgende rijen toegevoegd:

STEUNVERLENINGSGEBIED		Coëfficiënt voor de berekening van steun voor klimaatveranderings-doelstellingen	Coëfficiënt voor de berekening van steun voor milieudoelstellingen
145a	Steun voor de ontwikkeling van vaardigheden of toegang tot werkgelegenheid in diepe en digitale technologieën, biotechnologieën.	0 %	0 %
145b	Steun voor de ontwikkeling van vaardigheden of toegang tot werkgelegenheid in schone technologieën.	100 %	40 %
188	Productieve investeringen in grote ondernemingen die voornamelijk verband	100 %	40 %

[67] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

	houden met schone technologieën.		
189	Productieve investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen die voornamelijk verband houden met schone technologieën.	100 %	40 %
190	Productieve investeringen in grote ondernemingen die voornamelijk verband houden met biotechnologieën.	0 %	0 %
191	Productieve investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen die voornamelijk verband houden met biotechnologieën.	0 %	0 %
192	Productieve investeringen in grote ondernemingen die voornamelijk verband houden met diepe en digitale technologieën.	0 %	0 %
193	Productieve investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen die voornamelijk verband houden met diepe en digitale technologieën.	0 %	0 %

(5) In bijlage I, tabel 6 wordt de volgende rij toegevoegd:

11	Bijdragen aan vaardigheden en banen op het gebied van diepe en digitale technologieën, schone technologieën, biotechnologieën	0 %	0 %

Artikel 14

Wijzigingen van Verordening (EU) nr. 1303/2013 [GB-verordening]

Verordening (EU) nr. 1303/2013 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Aan artikel 135 wordt het volgende lid 6 toegevoegd:

"6. In afwijking van lid 2 is de uiterste datum voor de indiening van de definitieve aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar 31 juli 2025. De laatste aanvraag voor tussentijdse betaling die uiterlijk op 31 juli 2025 is ingediend,

wordt beschouwd als de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar.

Bedragen uit andere middelen dan REACT-EU die door de Commissie als tussentijdse betalingen in 2025 worden terugbetaald, mogen niet meer bedragen dan 1 % van de totale financiële kredieten per fonds voor het betrokken programma, REACT-EU-middelen niet meegerekend. De bedragen die de Commissie in 2025 boven dit percentage zou moeten betalen, worden niet betaald en worden uitsluitend gebruikt voor de vereffening van voorfinanciering bij afsluiting."

(2) Aan artikel 138 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"In afwijking van de in de eerste alinea vastgestelde termijn kunnen de lidstaten de punt a), b), en c), bedoelde documenten voor het laatste boekjaar uiterlijk op 15 februari 2026 indienen."

Artikel 15

Wijziging van Verordening (EU) nr. 223/2014 [FEAD]

Verordening (EU) nr. 223/2014 wordt als volgt gewijzigd:

(1) In artikel 13 wordt lid 5 vervangen door:

"5. De lidstaat dient uiterlijk op 15 februari 2026 een eindverslag in over de uitvoering van het operationele programma, samen met de in artikel 52 bedoelde afsluitingsdocumenten."

(2) In artikel 22 wordt het volgende punt 2 bis toegevoegd:

"2 bis. In het geval van kosten die worden vergoed overeenkomstig artikel 26, lid 2, punt b), c), d) en e), worden de overeenkomstige acties die worden vergoed, uitgevoerd door de indiening van de definitieve aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar overeenkomstig artikel 45, lid 6."

(3) Aan artikel 45 wordt het volgende lid 6 toegevoegd:

"6. In afwijking van lid 2 is de uiterste datum voor de indiening van de definitieve aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar 31 juli 2025. De laatste aanvraag voor tussentijdse betaling die uiterlijk op 31 juli 2025 is ingediend, wordt beschouwd als de laatste aanvraag voor een tussentijdse betaling voor het laatste boekjaar.

De door de Commissie als tussentijdse betalingen in 2025 terugbetaalde bedragen mogen niet meer bedragen dan 1 % van de totale financiële kredieten voor het betrokken programma. De bedragen die de Commissie in 2025 boven dit percentage zou moeten betalen, worden niet betaald en worden uitsluitend gebruikt voor de vereffening van voorfinanciering bij afsluiting."

(4) Aan artikel 48 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"In afwijking van de in de eerste alinea vastgestelde termijn kunnen de lidstaten de punt a), b), en c), bedoelde documenten voor het laatste boekjaar uiterlijk op 15 februari 2026 indienen."

Artikel 16

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/523 [InvestEU]

Verordening (EU) 2021/523 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) In lid 1 wordt het volgende toegevoegd:

"h) het ondersteunen van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../...[68] [STEP-verordening]"

b) aan lid 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

"e) het ondersteunen van financierings- en investeringsverrichtingen met betrekking tot de in artikel 8, lid 1, punt e), bedoelde gebieden."

(2) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de eerste alinea vervangen door:

"De EU-garantie voor het in artikel 9, lid 1, punt a), bedoelde EU-compartiment bedraagt **33 652 310 073** EUR in lopende prijzen. Er wordt een voorzieningspercentage van 40 % ingesteld. Het in artikel 35, lid 3, eerste alinea, punt a), bedoelde bedrag wordt ook in aanmerking genomen om bij te dragen aan de voorziening die voortvloeit uit dat voorzieningspercentage."

b) in lid 2 wordt de tweede alinea vervangen door:

Een bedrag van **18 827 310 073** EUR in lopende prijzen van het in lid 1, eerste alinea van dit artikel vermelde bedrag wordt toegewezen voor de in artikel 3, lid 2, bedoelde doelstellingen.

c) in lid 2 wordt de vierde alinea vervangen door:

"De indicatieve verdeling van de EU-garantie ten behoeve van het EU-compartiment is vastgesteld in bijlage I bij deze verordening. In voorkomend geval kan de Commissie voor elke in artikel 3, lid 2, punten a) tot en met **e)**, genoemde doelstelling maximaal 15 % afwijken van de in bijlage I vermelde bedragen. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad van een dergelijke afwijking in kennis."

(3) Aan artikel 7, lid 3, wordt een tweede alinea toegevoegd:

"In afwijking van de eerste alinea kunnen, wanneer steun uit de financieringsinstrumenten wordt gecombineerd in een financieel product in een achtergestelde positie ten opzichte van de EU-garantie uit hoofde van deze verordening en/of de EU-garantie die is ingesteld bij Verordening (EU) 2015/1017, de verliezen, inkomsten en terugbetalingen uit hoofde van financiële producten als bedoeld in lid 1, alsmede mogelijke terugvorderingen, ook pro rata tussen de financieringsinstrumenten en de EU-garantie in het kader van deze verordening en/of de bij Verordening (EU) 2015/1017 vastgestelde EU-garantie worden toegerekend."

(4) Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) In lid 1 wordt de inleidende zin vervangen door:

[68] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

"1. Het InvestEU-fonds opereert via de volgende **vijf** beleidsterreinen om marktfalen of suboptimale investeringssituaties aan te pakken met hun specifieke toepassingsgebied:";

b) Aan lid 1 wordt het volgende punt e) toegevoegd:

"e) een STEP-beleidsonderdeel, dat investeringen omvat die bijdragen aan de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2 van Verordening .../... [STEP-verordening]."

(5) Artikel 10, lid 4, tweede alinea wordt vervangen door:

"Indien binnen **12** maanden na de sluiting van de bijdrageovereenkomst geen garantieovereenkomst is gesloten, wordt de bijdrageovereenkomst in onderlinge overeenstemming beëindigd of verlengd. Indien het bedrag van een bijdrageovereenkomst niet binnen twaalf maanden na de sluiting van de bijdrageovereenkomst volledig is vastgelegd in het kader van een of meer garantieovereenkomsten, wordt dat bedrag dienovereenkomstig gewijzigd. Het ongebruikte bedrag van de voorziening dat toe te schrijven is aan bedragen die door de lidstaten zijn toegewezen op grond van de in Verordening (EU) 2021/1060 vastgestelde bepalingen inzake het gebruik van het EFRO, het ESF+, het Cohesiefonds en het EFMZVA via het InvestEU-programma of de in de verordening inzake de strategische GLB-plannen vastgestelde bepalingen inzake het gebruik van het Elfpo via het InvestEU-programma, wordt hergebruikt overeenkomstig die respectieve verordeningen. Het ongebruikte bedrag van de voorziening dat toe te schrijven is aan bedragen die door een lidstaat overeenkomstig artikel 4, lid 1, derde alinea van deze verordening zijn toegewezen, wordt aan de lidstaat terugbetaald."

(6) Artikel 13 lid 4 wordt vervangen door:

"4. Aan de EIB-groep wordt **ten minste** 75 % van de EU-garantie in het kader van het EU-compartiment als bedoeld in artikel 4, lid 1, eerste alinea ten bedrage van **ten minste 25 239 232 554** EUR toegekend. De EIB-groep levert een totale financiële bijdrage van **ten minste 6 309 808 138** EUR. Die bijdrage wordt verstrekt op een wijze en in een vorm die de uitvoering van het InvestEU-fonds en de verwezenlijking van de in artikel 15, lid 2, genoemde doelstellingen vergemakkelijkt.";

(7) Aan artikel 23 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

"3. In het kader van de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde procedures houdt de Commissie rekening met alle soevereiniteitszegelen die overeenkomstig artikel 4 van Verordening .../... [STEP-verordening] zijn toegekend aan een project".

(8) Artikel 24 lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) de eerste alinea wordt vervangen door:

"Het investeringscomité komt bijeen in **vijf** verschillende formaties, die overeenkomen met de **vijf** in artikel 8, lid 1, bedoelde beleidsterreinen."

b) De vijfde alinea wordt vervangen door:

"Vier leden van het investeringscomité zijn permanente leden van elk van de **vijf** formaties van het investeringscomité. Ten minste een van de permanente leden beschikt over deskundigheid op het gebied van duurzame investeringen. Bovendien heeft elk van de **vijf** formaties twee deskundigen met ervaring op het gebied van investeringen in de sectoren die behoren tot het overeenkomstige beleidsterrein. Het bestuur wijst de leden van het

investeringscomité aan de passende formatie of formaties toe. **Een niet-permanent lid kan in maximaal twee formaties zitting hebben, mits het voor beide formaties aan de vereisten** voldoet. Het investeringscomité kiest uit zijn permanente leden een voorzitter."

(9) In artikel 25 wordt aan lid 2 het volgende punt j) toegevoegd:

"j) adviserende ondersteuning verlenen aan beheerders van aandelenfondsen die actief zijn op de in artikel 8, lid 1, punt e), bedoelde gebieden."

(10) Aan artikel 26 wordt het volgende lid 5 toegevoegd:

"5. In aanvulling op lid 4 onderzoeken de uitvoerende partners ook projecten waaraan overeenkomstig artikel 4 van Verordening .../... [STEP-verordeningen] het soevereiniteitszegel is toegekend, wanneer die projecten binnen het geografische toepassingsgebied en de reikwijdte van hun activiteiten vallen."

(11) In Artikel 35 wordt lid 5 toegevoegd dat luidt als volgt:

"5. In afwijking van artikel 16, tweede alinea van deze verordening kunnen financierings- en investeringsverrichtingen die met ingang van 1 januari 2023 door de uitvoerende partner zijn goedgekeurd tot de ondertekening van een garantieovereenkomst of van een wijziging van een bestaande garantieovereenkomst of wijziging van een bestaande overeenkomst die het STEP-beleidsterrein omvat, door de EU-garantie worden gedekt, mits die verrichtingen in de garantieovereenkomst zijn vermeld, de in artikel 23, lid 1, bedoelde beleidscontrole doorstaan of een gunstig advies krijgen in het kader van de procedure van artikel 19 van de statuten van de EIB en in beide gevallen door het investeringscomité worden goedgekeurd overeenkomstig artikel 24."

(12) Aan bijlage I wordt het volgende punt e) toegevoegd:

"e) tot **7 500 000 000** EUR voor de in artikel 3, lid 2, punt e), bedoelde doelstellingen

(13) In bijlage II wordt het volgende punt (16) ingevoegd:

"(16) opschaling, uitrol en grootschalige vervaardiging van de in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening.../... [STEP-verordening] bedoelde kritieke technologieën, alsmede de respectieve in artikel 2, lid 4, van die verordening bedoelde waardeketen."

(14) In bijlage III wordt het volgende punt (9) ingevoegd:

"7 bis. STEP

7a.1 Gemobiliseerde investeringen per technologiegebied: i) diepe en digitale technologieën, ii) schone technologieën en iii) biotechnologieën."

7a.2 gecreëerde of ondersteunde banen.

7a.2 Aantal ondersteunde bedrijven per technologiegebied: i) diepe en digitale technologieën, ii) schone technologieën en iii) biotechnologieën.

Artikel 17

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/695 [Horizon Europa]

Verordening (EU) 2021/695 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. De financiële middelen voor de uitvoering van het programma voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2027 bedragen **86 623 000 000** EUR in lopende prijzen voor het in artikel 1, lid 2, punt a), bedoelde specifieke programma en voor het EIT en **9 453 000 000** EUR in lopende prijzen voor het in artikel 1, lid 2, punt c), bedoelde specifieke programma. "

b) in lid 2 worden de punten b) en c) vervangen door:

"b) 46 628 000 000 EUR voor pijler II "Wereldwijde uitdagingen en Europees industrieel concurrentievermogen" voor de periode 2021-2027, waarvan:

i) 6 775 000 000 EUR voor de cluster "Gezondheid";

ii) 1 350 000 000 EUR voor de cluster "Cultuur, creativiteit en inclusieve samenleving";

iii) 1 276 000 000 EUR voor de cluster "Civiele veiligheid voor de samenleving";

iv) 13 229 000 000 EUR voor de cluster "Digitaal, industrie en ruimtevaart";

v) 13 229 000 000 EUR voor de cluster "Klimaat, energie en mobiliteit";

vi) 8 799 000 000 EUR voor de cluster "Levensmiddelen, bio-economie, natuurlijke hulpbronnen, landbouw en milieu";

vii) 1 970 000 000 EUR voor de niet-nucleaire directe acties van het JRC;

c) **13 237 000 000** EUR voor pijler III "Innovatief Europa" voor de periode 2021-2027, waarvan:

i) **10 052 000 000** EUR voor het EIC;

ii) 459 000 000 EUR voor Europese innovatie-ecosystemen;

iii) 2 726 000 000 EUR voor het EIT;"

(2) In artikel 46 wordt het volgende lid 4 bis ingevoegd:

"4 bis. In afwijking van artikel 209, lid 3, van het Financieel Reglement worden terugbetalingen, met inbegrip van terugbetaalde voorschotten, inkomsten en ongebruikte bedragen, exclusief vergoedingen en kosten van gemengde EIC-financiering van het EIC-proefproject in het kader van Horizon 2020, beschouwd als interne bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 3, punt f), en artikel 21, leden 4 en 5, van het Financieel Reglement. De in artikel 209, lid 3, tweede alinea, van het Financieel Reglement bedoelde beperking in de tijd tot twee jaar is van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding van Verordening .../...[69] [STEP-verordening]."

(3) In artikel 48, eerste alinea, wordt punt d) toegevoegd:

"d) steun op basis van uitsluitend kapitaal die noodzakelijk is voor schaalvergroting aan niet-bankabele kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van start-ups,

[69] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

en niet-bankabele kleine midcapondernemingen, met inbegrip van entiteiten die reeds steun hebben ontvangen overeenkomstig de punten a) tot en met c), die werken aan baanbrekende en disruptieve niet-financierbare innovatie op het gebied van de kritieke technologieën als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening.../... [STEP-verordening], gefinancierd uit hoofde van artikel 3, punt b), van die verordening."

Artikel 18

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/697 [EOF]

Verordening (EU) 2021/697 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 wordt vervangen door:

"1. Overeenkomstig artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2021/695 bedragen de financiële middelen voor de uitvoering van het Fonds in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2027 **9 453 000 000** EUR in lopende prijzen."

b) In artikel 2 worden de punten a) en b) vervangen door:

"a) **3 151 000 000** EUR voor onderzoeksactiviteiten;

b) **6 302 000 000** EUR voor ontwikkelingsacties."

c) Lid 5 wordt toegevoegd:

"Een bedrag van **1 500 000 000** EUR in lopende prijzen van het in lid 2 bedoelde bedrag wordt toegewezen aan oproepen tot het indienen van voorstellen of toekenning van financiering ter ondersteuning van investeringen die bijdragen tot de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen als bedoeld in artikel 2, lid 1, punt a), i), van Verordening.../...[70] [STEP-verordening]."

Artikel 19

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/241 [RRF]

Verordening (EU) 2021/241 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Aan artikel 7 wordt het volgende lid toegevoegd:

"3. Onverminderd lid 2 kunnen de lidstaten ook voorstellen om in hun herstel- en veerkrachtplan het bedrag van de bijdrage in contanten voor het lidstaatcompartiment overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de InvestEU-verordening als geraamde kosten op te nemen, uitsluitend voor maatregelen ter ondersteuning van investeringsverrichtingen die bijdragen tot de STEP-doelstelling als bedoeld in artikel 2 van Verordening.../...[71] [STEP-verordening]. Die kosten bedragen niet meer dan 6 % van de totale financiële toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan en de desbetreffende maatregelen, zoals uiteengezet in het herstel- en veerkrachtplan, en voldoen aan de vereisten van deze verordening.

(2) Aan artikel 29 wordt het volgende lid 6 toegevoegd:

[70] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].
[71] Verordening .../... van het Europees Parlement en de Raad ... [volledige titel en PB-referentie invoegen].

"6. Voorafgaand aan het uitschrijven van oproepen tot het indienen van voorstellen of aanbestedingsprocedures in verband met de STEP-doelstellingen, zoals gedefinieerd in artikel 2 van Verordening.../... [STEP-verordening] stellen de lidstaten de volgende informatie beschikbaar in het in artikel 6 van die verordening bedoelde soevereiniteitsportaal:

a) geografisch gebied waarop de oproep tot het indienen van voorstellen betrekking heeft;

b) betrokken investering;

c) type in aanmerking komende aanvragers;

d) totaal bedrag aan steun voor de oproep;

e) begin- en einddatum van de oproep;

f) link naar de website waar de oproep wordt gepubliceerd."

HOOFDSTUK 3

SLOTBEPALINGEN

Artikel 20

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*

FINANCIEEL MEMORANDUM

Inhoud

1. FRAMEWORK OF THE PROPOSAL/INITIATIVE 3
1.1. Title of the proposal/initiative 3
1.2. Policy area(s) concerned 3
1.3. The proposal/initiative relates to: 3
1.4. Objective(s) 3
1.4.1. General objective(s) 3
1.4.2. Specific objective(s) 3
1.4.3. Expected result(s) and impact 4
1.4.4. Indicators of performance 4
1.5. Grounds for the proposal/initiative 4
1.5.1. Requirement(s) to be met in the short or long term including a detailed timeline for roll-out of the implementation of the initiative 4
1.5.2. Added value of Union involvement (it may result from different factors, e.g. coordination gains, legal certainty, greater effectiveness or complementarities). For the purposes of this point 'added value of Union involvement' is the value resulting from Union intervention which is additional to the value that would have been otherwise created by Member States alone. 5
1.5.3. Lessons learned from similar experiences in the past 5
1.5.4. Compatibility with the Multiannual Financial Framework and possible synergies with other appropriate instruments 5
1.5.5. Assessment of the different available financing options, including scope for redeployment 6
1.6. Duration and financial impact of the proposal/initiative 7
1.7. Management mode(s) planned 7
2. MANAGEMENT MEASURES 7
2.1. Monitoring and reporting rules 7
2.2. Management and control system(s) 8
2.2.1. Justification of the management mode(s), the funding implementation mechanism(s), the payment modalities and the control strategy proposed 8
2.2.2. Information concerning the risks identified and the internal control system(s) set up to mitigate them 8
2.2.3. Estimation and justification of the cost-effectiveness of the controls (ratio of "control costs ÷ value of the related funds managed"), and assessment of the expected levels of risk of error (at payment & at closure) 8
2.3. Measures to prevent fraud and irregularities 8

3. ESTIMATED FINANCIAL IMPACT OF THE PROPOSAL/INITIATIVE 9
3.1. Heading(s) of the multiannual financial framework and expenditure budget line(s) affected 9
3.2. Estimated financial impact of the proposal on appropriations 11
3.2.1. Summary of estimated impact on operational appropriations 11
3.2.2. Estimated output funded with operational appropriations 16
3.2.3. Summary of estimated impact on administrative appropriations 18
3.2.4. Compatibility with the current multiannual financial framework 20
3.2.5. Third-party contributions 20
3.3. Estimated impact on revenue 21

1. KADER VAN HET VOORSTEL

1.1. Titel van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa ("STEP") en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG, Verordeningen (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 en (EU) 2021/241

1.2. Betrokken beleidsterrein(en)

Industrieel beleid

Europese Green Deal

Europa klaar voor het digitale tijdperk

Interne markt

1.3. Het voorstel/initiatief heeft betrekking op:

☒ een nieuwe actie

☐ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie[72]

☒ de uitbreiding van een bestaande actie

☒ een samenvoeging of heroriëntatie van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.4. Doelstelling(en)

1.4.1. Algemene doelstelling(en)

De EU heeft de afgelopen jaren een uitgebreide reeks instrumenten ontwikkeld om het koolstofvrij maken en de digitalisering van Europa te ondersteunen. Hoewel de EU gestaag financiering heeft verstrekt voor zowel de groene als de digitale transitie, zijn de fondsen over het algemeen verspreid over verschillende uitgavenprogramma's en volgens verschillende regels. Door te zorgen voor samenhang tussen deze bestaande fondsen met het oog op een gemeenschappelijke doelstelling, kunnen ze doeltreffender worden en kan de steun aan de industriële sectoren die van cruciaal belang zijn voor de tweeledige transitie worden versneld.

Het STEP is gericht op het versterken van de Europese voorsprong op het gebied van kritieke en opkomende technologieën die relevant zijn voor de groene en digitale transitie, van computertechnologieën, waaronder micro-elektronica, quantumcomputing en kunstmatige intelligentie; biotechnologie en biofabricage, en nettonultechnologieën.

Het STEP wil zijn doelstellingen op de volgende manieren bereiken:

1. Flexibiliteit bieden in bestaande instrumenten
2. De slagkracht van bestaande instrumenten versterken

[72] Als bedoeld in artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

3. Synergie creëren tussen instrumenten voor het gemeenschappelijke doel

1.4.2. Specifieke doelstelling(en)

a) het ondersteunen van de ontwikkeling of vervaardiging in de hele Unie, of het beschermen en versterken van de respectieve waardeketens van kritieke technologieën op de volgende gebieden, mits deze technologieën voldoen aan bepaalde voorwaarden:

i) diepe en digitale technologieën

ii) schone technologieën

iii) biotechnologie;

b) het aanpakken van tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden die van cruciaal belang zijn voor alle soorten kwaliteitsbanen ter ondersteuning van de doelstelling onder a).

1.4.3. Verwacht(e) resulta(a)t(en) en impact

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben voor de begunstigden/doelgroepen.

Het verwachte effect van het platform is een aanzienlijke versterking van de industriële capaciteiten en het concurrentievermogen van de Europese Unie op het gebied van schone, biotechnologische en diepe technologieën. Dit effect zal naar verwachting de positie van de EU als wereldleider op deze kritieke gebieden versterken en uiteindelijk de economische groei, duurzame ontwikkeling en internationale concurrentiepositie van de EU verbeteren.

1.4.4. Prestatie-indicatoren

Specificeer de indicatoren voor het monitoren van vooruitgang en resultaten.

Indicatoren:

1. Ondersteunde bedrijven

2. Aantal deelnemers aan trainingen

3. Totaal gemobiliseerde investeringen

4. Aantal gecreëerde of ondersteunde banen

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. Eis(en) waaraan op korte of lange termijn moet worden voldaan, inclusief een gedetailleerd tijdschema voor de implementatie van het initiatief

De verordening moet kort na de vaststelling ervan, d.w.z. op de dag volgend op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie, volledig van toepassing zijn. Sommige acties gaan echter van start vanaf de datum van goedkeuring van het voorstel door de Commissie:

- De Commissie zal de STEP-doelstellingen gaan integreren in de lopende uitvoering van programma's, zoals Horizon Europa of het Innovatiefonds.

- De Commissie is nu bezig met de oprichting van de One-Stop-Shop om op te treden als de centrale coördinator tussen de EU-instrumenten ten behoeve van het platform. De structuur zal in de loop van de tijd groeien om extra middelen te integreren.

De twee bovenstaande acties zouden vanaf eind 2023 resultaten moeten kunnen opleveren.

Afhankelijk van de goedkeuring van dit voorstel door de medewetgevers is de Commissie van plan om de extra middelen voor de geselecteerde programma's zeer snel in te zetten, zodat de begunstigden vanaf 2024 financiële steun of een aanvullende EU-garantie kunnen ontvangen.

1.5.2. Toegevoegde waarde van de betrokkenheid van de Unie (deze kan voortvloeien uit verschillende factoren, bv. coördinatievoordelen, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). In dit punt wordt onder "toegevoegde waarde van het optreden van de Unie" verstaan de waarde die voortvloeit uit het optreden van de Unie en die bovenop de waarde komt die anders door de lidstaten alleen zou zijn gecreëerd.

De EU als geheel loopt voorop bij het uitvoeren van de acties die nodig zijn om de groene en digitale transitie voort te zetten. Door samen op te treden kunnen de lidstaten de middelen voor het bereiken van deze doelstellingen beter bundelen en de doeltreffendheid van de acties versterken.

Het ondersteunen van de groene en digitale transitie met een sterke industriële basis vereist een gecoördineerde actie tussen de lidstaten, ook met het oog op de wereldwijde mededinging om kapitaal en investeringen aan te trekken.

1.5.3. Lessen uit soortgelijke ervaringen in het verleden

De EU heeft in voorgaande jaren wijzigingen in de regelgeving aangenomen om de inzet van EU-fondsen te versnellen; CARE en FAST CARE zijn voorbeelden waarbij de cohesiefondsen gerichte wijzigingen hebben ondergaan om opkomende crises het hoofd te bieden.

De EU heeft onlangs ook de REPowerEU-verordening aangenomen om de slagkracht van een bestaand instrument, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, te versterken en tegelijkertijd de mogelijkheid te flexibiliseren om andere fondsen te gebruiken voor de REPowerEU-doeleinden.

Bij het opstellen van dit voorstel is rekening gehouden met deze ervaringen.

1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en mogelijke synergie met andere passende instrumenten

Deze verordening schept de noodzakelijke voorwaarden voor een effectiever, efficiënter en gerichter gebruik van de bestaande EU-fondsen met het oog op meer steun voor STEP-projecten. De EU heeft de afgelopen jaren een uitgebreide reeks instrumenten ontwikkeld om het koolstofvrij maken en de digitalisering van Europa te ondersteunen.

De keuze voor het stroomlijnen en beter gebruiken van bestaande instrumenten in plaats van het creëren van een geheel nieuw instrument heeft twee belangrijke voordelen. Ten eerste, timing. De invoering van een nieuw instrument kan veel tijd in beslag nemen, terwijl het samenbrengen van bestaande instrumenten veel sneller mogelijk is. Dit zou een onbetwistbaar voordeel zijn voor de begunstigden van EU-financiering, aangezien zij sneller de vruchten zouden kunnen plukken van de EU-financiering. Ten tweede zou het mengen van verschillende financieringsbronnen - onder direct, indirect en gedeeld beheer - ook kunnen leiden tot een efficiënter gebruik van middelen.

Hoewel het STEP-voorstel volledig is ingebed in het huidige MFK en de huidige instrumenten, zijn ook extra middelen nodig om de doelstellingen te verwezenlijken. Daarom stelt de Commissie in het kader van de tussentijdse evaluatie van het MFK gerichte versterkingen voor het STEP voor.

1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, inclusief ruimte voor herschikking

N.V.T

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

☒ **beperkte duur**

– ☒van kracht van [DD/MM]JJJJ tot 31/12/2030

– ☒ Financiële gevolgen van 2023 tot 2027 voor vastleggingskredieten en van 2023 tot 2030 voor betalingskredieten.

☐ **onbeperkte duur**

– Implementatie met een opstartperiode van JJJJ tot JJJJ,

– gevolgd door werking op volle schaal.

1.7. Geplande methode(n) voor begrotingsuitvoering[73]

☒ **Rechtstreeks beheer** door de Commissie

– ☒ door haar diensten, met inbegrip van haar personeel in de delegaties van de Unie;

– ☒ door de uitvoerende agentschappen

☒ **Gedeeld beheer** met de lidstaten

☒ **Indirect beheer** door taken voor het uitvoeren van het budget toe te vertrouwen aan:

– ☐ derde landen of de door hen aangewezen instanties;

– ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (nader te bepalen);

– ☒de EIB en het Europees Investeringsfonds;

– ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen;

– ☐ publiekrechtelijke instellingen;

– ☐ privaatrechtelijke instellingen met een openbaredienstverleningstaak, voor zover zij over voldoende financiële garanties beschikken;

– ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat die zijn belast met de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap en die voldoende financiële garanties bieden;

– ☐ organen of personen aan wie de uitvoering van specifieke GBVB-acties in het kader van titel V van het VEU is toevertrouwd en die worden genoemd in het betrokken basisbesluit.

– *Als er meer dan één beheermodus is aangegeven, geef dan details in het gedeelte "Opmerkingen".*

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels voor toezicht en rapportage

Specificeer frequentie en voorwaarden.

Overeenkomstig artikel 7 van de STEP-verordening brengt de Commissie jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van het STEP.

[73] Bijzonderheden over de methoden voor de uitvoering van de begroting en verwijzingen naar het Financieel Reglement zijn te vinden op de BUDGpedia-site: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

Het jaarverslag bevat geconsolideerde informatie over de vooruitgang die is geboekt bij de realisering van de STEP-doelstellingen in het kader van elk van de in artikel 2 bedoelde programma's, inclusief:

a) de totale STEP-uitgaven die uit hoofde van de respectieve programma's worden gefinancierd

b) de resultaten van de STEP-investeringen op basis van de gemeenschappelijke indicatoren

Bovendien zal de Commissie, in overeenstemming met artikel 8 van de STEP-verordening, uiterlijk op 31/12/2025 een evaluatieverslag over de uitvoering van het Fonds opstellen en aan het Europees Parlement en de Raad voorleggen. In het evaluatieverslag wordt met name beoordeeld in hoeverre de doelstellingen zijn bereikt, of de middelen efficiënt zijn ingezet en of er sprake is van Europese meerwaarde. Tevens wordt nagegaan of alle doelstellingen en maatregelen nog steeds relevant zijn.

2.2. Beheers- en controlesyste(e)m(en)

2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde beheerswijze(n), het (de) financieringsmechanisme(n), de betalingsmodaliteiten en de controlestrategie

Het STEP wordt uitgevoerd overeenkomstig de beheers-, betalings- en controlestrategie die geldt voor de in artikel 3 van de verordening bedoelde programma's.

2.2.2. Informatie over de geïdentificeerde risico's en het (de) interne controlesysteem (-systemen) dat (die) is (zijn) opgezet om deze risico's te beperken

Het STEP zal gebaseerd zijn op bestaande EU-instrumenten, met inbegrip van hun controlemechanismen, en zou als dusdanig geen extra risico's met zich mogen meebrengen.

2.2.3. Schatting en rechtvaardiging van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen "controlekosten ÷ waarde van de beheerde middelen") en beoordeling van de verwachte foutenniveaus (bij betaling en bij afsluiting)

De begroting zal worden uitgevoerd in overeenstemming met de beheerswijze, betalingsvoorwaarden en controlestrategie die van toepassing zijn op de in artikel 3 van de verordening genoemde programma's. Deze aanpak garandeert een efficiënte implementatie van fondsen door gebruik te maken van bewezen controlesystemen die al bestaan.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Vermeld bestaande of geplande preventie- en beschermingsmaatregelen, bijvoorbeeld uit de fraudebestrijdingsstrategie.

Het platform wordt uitgevoerd door middel van programma's als bedoeld in artikel 3 van de verordening. De preventie- en beschermingsmaatregelen zijn de maatregelen die al voor deze programma's gelden.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubriek(en) van het meerjarige financiële kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) van de uitgaven

- Bestaande begrotingslijnen

In volgorde van rubrieken en begrotingsonderdelen van het meerjarig financieel kader.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingslijn	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK[74] .	uit EER-EVA-landen[75]	uit kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten[76]	uit andere derde landen	overige bestemmingsontvangsten
1	01.020210 Cluster "Gezondheid" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.020220 Cluster "Cultuur, creativiteit en inclusieve samenleving" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.020230 Cluster "Civiele veiligheid voor de samenleving" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.020240 Cluster "Digitaal, industrie en ruimtevaart" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.020250 Cluster "Klimaat, energie en mobiliteit" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.020260 Cluster " Levensmiddelen, bio-economie, natuurlijke hulpbronnen, landbouw en milieu" (Horizon Europe)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	01.0200301 Europese Innovatieraad (Horizon Europa)	Gesplitst	Ja	Ja	Ja	Ja
1	02.0202 (InvestEU - voorziening)	Gesplitst	Ja	Nee	Nee	Ja
2a	05.02.01 Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) Beleidsuitgaven 05.03.01 Cohesiefonds (CF) Operationele uitgaven 07.02.01 Onderdeel gedeeld beheer Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) - Operationele uitgaven	Gesplitst	Nee	Nee	Nee	Externe bestemmingsontvangsten van NGEU voor het JTF

74 GK = Gesplitste kredieten / NGK = Niet-gesplitste kredieten.
75 EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.
76 Kandidaat-lidstaten en, indien van toepassing, potentiële kandidaten uit de Westelijke Balkan.

3	09.03.01 Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) - Operationele uitgaven	Gesplitst	Nee	Nee	Nee	Ja

- Nieuwe begrotingslijnen gevraagd

<u>In volgorde</u> van rubrieken en begrotingsonderdelen van het meerjarig financieel kader.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingslijn	Soort uitgaven	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	uit EVA-landen	uit kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten	uit andere derde landen	overige bestemmingsontvangsten
3	09.05.01 Innovatiefonds (IF) - operationele uitgaven 09.01.04.01 Ondersteunende uitgaven voor het innovatiefonds 09.01.04.74 Europees uitvoerend agentschap voor klimaat, infrastructuur en milieu - Bijdrage van het innovatiefonds	Gesplitst en niet gesplitst	Nee	Nee	Nee	Ja

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel voor de kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig

– ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Miljoen EUR (tot drie cijfers achter de komma)

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer	1

Horizon Europa			2023	2024	2025	2026	2027	**TOTAAL**
<u>Herschikking van</u> beleidskredieten van de tweede pijler van Horizon Europa naar de Europese Innovatieraad								
01.020210 cluster "Gezondheid"	Verplichtingen	(1a)			-14 700	-44 200	-59 100	**-118 000**
01.020220 cluster "Cultuur, creativiteit en inclusieve samenleving"	Verplichtingen	(1a)			-4 400	-13 300	-18 300	**-36000**
01.020230 cluster "Civiele veiligheid voor de samenleving"	Verplichtingen	(1a)			-3 300	-10 000	-13 700	**-27 000**
01.020240 cluster "Digitaal, industrie en ruimtevaart"	Verplichtingen	(1a)			-29 200	-87 500	-116 300	**-233 000**
01.020250 cluster "Klimaat, energie en mobiliteit"	Verplichtingen	(1a)			-29 200	-87 500	-116 300	**-233 000**
01.020260 cluster "Levensmiddelen, bio-economie, natuurlijke hulpbronnen, landbouw en milieu";	Verplichtingen	(1a)			-19 200	-57 500	-76 300	**-153 000**
01.020301 Europese Innovatieraad	Verplichtingen	(1a)			100 000	300 000	400 000	**800 000**
Wederopgevoerde beleidskredieten afkomstig van <u>vrijgekomen kredieten</u> (artikel 15, lid 3, van het Financieel Reglement) (lopende prijzen)								

01.020301 Europese Innovatieraad	Verplichtingen	(1a)		500 000	400 000	200000	100 000	**1 200 000**
Beleidskredieten die voortvloeien uit de <u>tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader 2021-2027</u>								
01.020301 Europese Innovatieraad	Verplichtingen	(1a)		125 000	125 000	125 000	125 000	**500 000**
Geraamde beleidskredieten uit terugbetalingen van het proefproject van de Europese Innovatieraad in het kader van Horizon 2020								
01.00301 Europese Innovatieraad	Verplichtingen	(1a)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**130 000**
Kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's[77]				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Totale kredieten voor Horizon Europa								
01.020301 Europese Innovatieraad	Verplichtingen	(1a)		625 000	625 000	625 000	625 000	**2 630 000***
	Betalingen	(2a)		625 000	625 000	625 000	625 000	**2 630 000***

* waarvan naar schatting 130 miljoen EUR aan bestemmingsontvangsten uit het proefproject van de Europese Innovatieraad in het kader van Horizon 2020, waarvan het jaarlijkse profiel niet van tevoren bekend is.

DG: ECFIN			2023	2024	2025	2026	2027	**TOTAAL**
○ Beleidskredieten								
02.0202 - Voorziening van InvestEU-garantie	Verplichtingen	(1a)		750 000	750 000	750 000	750 000	**3 000 000**
	Betalingen	(2a)		750 000	750 000	750 000	750 000	**3 000 000**
Kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's[78]				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

[77] Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

[78] Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

TOTAAL kredieten voor DG ECFIN	Verplichtingen	=1a		750 000	750 000	750 000	750 000	**3 000 000**
	Betalingen	=2a		750 000	750 000	750 000	750 000	**3 000 000**

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer	3

DG: Regionaal en stedelijk beleid			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	**TOTAAL**
○ Beleidskredieten										
09.0301 Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) - Operationele uitgaven*	Verplichtingen	(1a)		0 000	0 000	0 000	0 000			**0 000**
	Betalingen	(2a)		5 935 000		-5 935 000				**0 000**
Kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's[79]				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
TOTAAL kredieten voor DG Regionaal en stedelijk beleid	Verplichtingen	=1a+1b +3		0 000	0 000	0 000	0 000			**0 000**
	Betalingen	=2a+2b +3		5 935 000	0 000	-5 935 000	0 000	0 000	0 000	**0 000**

* De aanvullende voorfinancieringsbetalingen voor het JTF in 2024 worden uitsluitend gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten en leiden tot een vervroeging van de betalingskredieten van de NGEU van jaar 2026 naar jaar 2024. Aanvullende voorfinancieringsbedragen die in het kader van het EFRO, het CF en het ESF+ moeten worden betaald, hangen af van de programmeringsbesluiten van de lidstaten en zullen volledig uit MFK-middelen worden gefinancierd.

Rubriek van het meerjarig financieel	Nummer	3

[79] Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

kader								
DG: CLIMA			2023	2024	2025	2026	2027	**TOTAAL**
○ Beleidskredieten								
09.0501 - Innovatiefonds (IF) - beleidsuitgaven	Verplichtingen	(1a)		1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	**5 000 000**
	Betalingen	(2a)		500 000	1 125 000	1 150 000	2 225 000	**5 000 000**
Kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's[80]				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
TOTAAL kredieten voor DG CLIMA	Verplichtingen	=1a+1b +3		1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	**5 000 000**
	Betalingen	=2a+2b +3		500 000	1 125 000	1 150 000	2 225 000	**5 000 000**

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer	5						
Europees Defensiefonds			2023	2024	2025	2026	2027	**TOTAAL**
○ Beleidskredieten								
13.0301 - Defensie	Verplichtingen	(1a)		375 000	376 000	375 000	374 000	**1 500 000**
	Betalingen	(2a)		375 000	376 000	375 000	374 000	**1 500 000**
Kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's[81]				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

80 Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

TOTAAL kredieten voor Europees Defensiefonds	Verplichtingen	=1a+1b +3		375 000	375 000	375 000	375 000	**1 500 000**
	Betalingen	=2a+2b +3		375 000	376 000	375 000	374 000	**1 500 000**

○ TOTAAL beleidskredieten	Verplichtingen	(4)								
	Betalingen	(5)								
○ TOTAAL kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de middelen voor specifieke programma's		(6)								
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEK <….> van het meerjarige financiële kader	Verplichtingen	=4+ 6								
	Betalingen	=5+ 6								

<u>Als het voorstel/initiatief gevolgen heeft voor meer dan één operationele rubriek, herhaal dan het bovenstaande gedeelte:</u>

○ TOTAAL beleidskredieten (alle beleidsrubrieken)	Verplichtingen	(4)								
	Betalingen	(5)								
TOTAAL kredieten van administratieve aard, gefinancierd uit de toewijzing voor specifieke programma's (alle beleidsonderdelen)		(6)								
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 6 van het meerjarig financieel kader (Referentiebedrag)	Verplichtingen	=4+ 6								
	Betalingen	=5+ 6								

81 Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven zijn niet gedetailleerd, maar zijn opgenomen in de totale bedragen die onder de operationele lijnen zijn vermeld. Deze moeten ongeveer overeenkomen met dezelfde percentages ten opzichte van administratieve lijnen als in de periode 2021-2024.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	7	administratieve uitgaven

Dit deel moet worden ingevuld met behulp van de "begrotingsgegevens van administratieve aard" die voor het eerst moeten worden opgenomen in de bijlage bij het financieel memorandum (bijlage 5 bij het besluit van de Commissie betreffende de interne regels voor de uitvoering van de afdeling van de Commissie van de algemene begroting van de Europese Unie), die voor overleg tussen de diensten naar DECIDE wordt geüpload.

Miljoen EUR (tot drie cijfers achter de komma)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	**TOTAAL**
DG: <.....>									
○ Personele middelen			3 026	3 026	3 026	3 026	1 037	1 037	14 178
○ Andere administratieve uitgaven			0 257	0 385	0 385	0 257	0 182	0 182	1 648
TOTAAL DG <…….>	Kredieten		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader	(Totaal vastleggingen = Totaal betalingen)		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826

Miljoen EUR (tot drie cijfers achter de komma)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	**TOTAAL**
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 7 van het meerjarig financieel kader	Verplichtingen								
	Betalingen								

3.2.2. Geschatte output gefinancierd met beleidskredieten

Vastleggingskredieten in miljoen EUR (tot op drie decimalen nauwkeurig)

Doelstellingen en output aangeven ⇩			2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		**TOTAAL**	
	RESULTATEN																	
	Type[82]	Gemiddelde kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Nee	Kosten	Totaal aantal	Totale kosten
SPECIFIEKE DOELSTELLING Nr. 1[83]..																		
- Resultaat																		
- Resultaat																		
- Resultaat																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 1																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING nr. 2 ...																		
- Resultaat																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																		
TOTAAL																		

82 Resultaten zijn producten en diensten die geleverd moeten worden (bijv: aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen, enz.)

83 Zoals beschreven in punt 1.4.2. “Specifieke doelstelling(en)”

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Miljoen EUR (tot drie cijfers achter de komma)

	2023	**2024**	**2025**	**2026**	2027	**2028**	**2029**	**TOTAAL**
RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader								
Personele middelen		3 026	3 026	3 026	3 026	1 037	1 037	14 178
Andere administratieve uitgaven		0 257	0 385	0 385	0 257	0 182	0 182	**1 648**
Subtotaal RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	**1 219**	15 826
Buiten RUBRIEK 7[84] van het meerjarig financieel kader								
Personele middelen								
Andere uitgaven van administratieve aard								
Subtotaal buiten RUBRIEK 7 van het meerjarig financieel kader								
TOTAAL		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826

De benodigde kredieten voor personeel en andere uitgaven van administratieve aard zullen worden gefinancierd uit de kredieten die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het beherende DG kunnen worden toegewezen.

84 Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven ter ondersteuning van de uitvoering van programma's en/of acties van de EU (vroegere "BA"-onderdelen), indirect onderzoek, direct onderzoek.

3.2.3.1. Geschatte personeelsbehoeften

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig.

– ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Schatting uit te drukken in voltijdequivalenten

		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
○ Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)								
20 01 02 01 (Hoofdkantoor en vertegenwoordigingen van de Commissie)			15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (delegaties)								
01 01 01 01 (Indirect onderzoek)								
01 01 01 11 (eigen onderzoek)								
Andere begrotingslijnen (specificeren)								
○ Extern personeel (in voltijdequivalenten: VTE)[85]								
20 02 01 (AC, END, INT van de "totale middelen")			5	5	5	5	2	2
20 02 03 (AC, AL, END, INT en JPD in de delegaties)								
XX 01 xx **yy zz** [86]	- op het hoofdkantoor							
	- in delegaties							
01 01 01 02 (AC, END, INT - indirect onderzoek)								
01 01 01 12 (AC, END, INT - eigen onderzoek)								
Andere begrotingslijnen (specificeren)								
TOTAAL			**20**	**20**	**20**	**20**	**7**	**7**

XX is het beleidsterrein of de begrotingstitel in kwestie.

De benodigde personele middelen zullen worden gefinancierd uit de middelen die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het beherende DG kunnen worden toegewezen.

Beschrijving van uit te voeren taken:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	15 VTE's (12 AD en 3 AST) zullen nodig zijn om de eerste activiteiten van het ene loket op te zetten en te starten in 2024. Hetzelfde aantal VTE's zal nodig zijn tot het einde van de huidige MFK-periode, voordat het afneemt tot 5 VTE's in 2028 en 2029 De One-Stop-Shop zal bestaan uit een extra eenheid die binnen DG BUDG bij de Commissie zal worden opgericht. In deze behoeften zal echter worden voorzien door interne herschikking binnen de Commissie.
Extern personeel	2 arbeidscontractanten en 3 gedetacheerde nationale deskundigen tot 2027 en 2 arbeidscontractanten daarna. De 2 arbeidscontractanten zullen worden gedekt door interne herschikking binnen de Commissie.

85 AC= Arbeidscontractanten; AL = plaatselijk personeel; END= Gedetacheerd nationaal deskundige; INT = uitzendpersoneel; JPD= Junior Professionals in Delegaties.

86 Submaximum voor extern personeel gedekt door beleidskredieten (vroegere "BA"-onderdelen).

3.2.4. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader*

Het voorstel/initiatief:

– ☐ kan volledig worden gefinancierd door herschikking binnen de desbetreffende rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK).

Leg uit welke herprogrammering nodig is en specificeer de betreffende begrotingslijnen en de bijbehorende bedragen. Voeg een excel-tabel toe in het geval van een grote herprogrammering.

– ☐ vereist het gebruik van de niet-toegewezen marge onder de betreffende rubriek van het MFK en/of het gebruik van de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening.

Leg uit wat nodig is en specificeer de betrokken rubrieken en begrotingslijnen, de overeenkomstige bedragen en de voorgestelde instrumenten.

– ☒ vereist een herziening van het MFK.

B1's inbreng nodig

3.2.5. *Bijdragen van derden*

Het voorstel/initiatief:

– ☒ voorziet niet in medefinanciering door derden

– ☐ voorziet in de hieronder geraamde medefinanciering door derden:

Kredieten in miljoen EUR (tot op drie decimalen nauwkeurig)

	Jaar **N**[87]	Jaar **N+1**	Jaar **N+2**	Jaar **N+3**	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de impact weer te geven (zie punt 1.6)			Totaal
Vermeld de medefinancieringsinstantie								
TOTAAL medegefinancierde kredieten								

[87] Jaar N is het jaar waarin de uitvoering van het voorstel/initiatief van start gaat. Vervang "N" door het verwachte eerste jaar van implementatie (bijvoorbeeld: 2021). Hetzelfde voor de volgende jaren.

3.3. Geschatte impact op inkomsten

– ☒ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten.

– ☐ Het voorstel/initiatief heeft de volgende financiële gevolgen:

  – ☐ voor de eigen middelen

  – ☐ voor de overige opbrengsten

  – geef aan of de ontvangsten zijn toegewezen aan uitgavenposten ☐

Miljoen EUR (tot drie cijfers achter de komma)

Begrotingsonderdeel voor inkomsten:	Beschikbare kredieten voor het lopende begrotingsjaar	Gevolgen van het voorstel/initiatief[88]						
		Jaar **N**	Jaar **N+1**	Jaar **N+2**	Jaar **N+3**	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de impact weer te geven (zie punt 1.6)		
Artikel ...								

Specificeer voor bestemmingsontvangsten het (de) betrokken begrotingsonderde(e)l(en).

Andere opmerkingen (bv. methode/formule gebruikt voor het berekenen van de gevolgen voor de inkomsten of andere informatie).

[88] Voor traditionele eigen middelen (douanerechten, suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % voor inningskosten.